

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховна Рада України
з питань енергетики та житлово-комунальних послуг

09 вересня 2026 року

Веде засідання голова комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... присутня вживу фізично, частина онлайн.

І в нас сьогодні є у запропонованому порядку денному законопроект 14282. Це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій здійснення повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, і 14282-1 альтернативний законопроект. І так само є там, де комітет не головний, проект Постанови про Програму діяльності Кабінету Міністрів України (15521). І проект Закону про припинення дії, денонсацію міжнародних угод України, укладених з Білоруссю, Росією в рамках СНД. Це автор Кабінет Міністрів України (номер 0389). І звіт про роботу комітету за п'ятнадцяту сесію. Це стандартна історія, яку ми постійно приймаємо відповідно до статті 53 Закону України «Про комітети Верховної Ради України». І пункт 6, це «Різне». І одне питання, ми пам'ятаємо, ми перенесли на наступне наше засідання комітету і запросимо відповідно там тих, кого ми домовлялися, що маємо запросити.

Прошу по порядку денному в кого є які коментарі? Давайте обговоримо його.

Прошу, Олексій Кучеренко.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Шановні колеги, я зараз два слова по порядку денному, але, щоб там у конструктив ми ввійшли, бо ми всі розуміємо, що це вкрай важлива взагалі тема створення і формування, і робота так званого незалежного Регулятора. Я просто свою таку пропозицію, Андрій Михайлович, але, щоб швидко. Я

пропоную, враховуючи величезну важливість і значення роботи, ефективної роботи і відповідальності майбутнього незалежного Регулятора, я пропоную, враховуючи зауваження чисельні, там є смішні зауваження, але є пропозиції дуже ґрунтовні, в першу чергу і від ГНЕУ, і від інших інституцій, – безумовно, нам треба було б до розгляду на комітеті такі речі обговорити і провести, може, низку круглих столів. Запросити людей, які, на жаль, ну, не в комітеті, але, які трішки більше розуміються зараз в цій проблемі. І ви чудово їх розумієте тих і колишніх членів, і голів НКРЕКП, і людей, які працювали і розуміють, що це таке і як воно нині в наших умовах, ну, мало би функціонувати, враховуючи всі помилки.

Ми, на жаль, ці круглі столи не проводимо, а у нас з'являється порядок денний сьогодні на завтра, ну, згідно із Регламентом доба витримана, але сьогодні ми будемо все це розглядати поспіхом.

Я розумію, що аргументація, що в залі і Європа чекає на... цього закону, щоб дати грошей, це зрозуміло, ми і далі в залі будемо обговорювати, чому так затягли.

Тому моя би пропозиція була: все ж таки провести серйозне професійне обговорення взагалі конструкції цього Регулятора і гарантії його фахової, такої незалежної і професійної відповідальної роботи. Але якщо ви особисто не підтримаєте цю мою пропозицію, то я не буду наполягати на голосуванні, я просто пояснюю, чому я утримуюся від цього порядку денного і все рівно вважаю, що це величезне у нас недопрацювання, що ми не спілкуємося, не проводимо дискусії публічні з усіма дуже серйозними потужними, ну, професійними людьми, яких, слава богу, поки що в Україні вистачає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Я так розумію, що це як би претензія до мене, що я не провів якісь круглі столи?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Не претензія, таке чергове... порада.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порада. Значить, в даному випадку у нас є два законопроекти. Один 14282, там є група авторів, і другий 14282-1. Кожні з групи авторів чи з авторів мають право обговорювати свої законопроекти у форматі круглих столів, двосторонніх діалогів, як вважають за краще для кінцевого результату, так і можна обговорювати. Я не можу тут нав'язувати якісь формати. Відповідно ці законопроекти зареєстровані давно, їх всі мали можливість прочитати і обговорити так само в тому форматі....

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Приймається, просто я думав, що, може, ми би вийшли тоді на «д», на «д», якби ми до того, але якщо ми вже пішли, заїдемо в обговорення, то у нас може це «д» намалюється в ході нашого обговорення.

Все, приймається. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. У «д» є як би плюси і мінуси. І в будь-якому випадку ми будемо над цим точно працювати. Хороша новина заключається в тому, що, по суті, з усіх комітетів ми, не впевнений, чи єдиний комітет, але точно впевнений, що серед лідерів, що в нас по програмі Ukraine Facility, де підв'язане фінансування, в нас прийняте все, окрім оцього останнього єдиного законопроекту, який нам залишився лише один. Тому що по інших комітетах я бачу, там більше законопроектів, більше труднощів. Ми планомірно крок за кроком, законопроект за законопроектом йшли-йшли-йшли і приймали. Тут я хочу висловити подяку всім членам комітету і народним депутатам, що ми досить конструктивно, і тут ми серед лідерів тих комітетів, які мали законопроекти Ukraine Facility, які їх розглядали.

Тому у нас зараз є оцей законопроект. Наскільки я пам'ятаю, в програмі МВФ, там стоїть дедлайн десь, якщо не помиляюсь, чи кінець жовтня, чи початок листопада, ось. Ну, і по Ukraine Facility не раніше, а може, пізніше. Тому у нас там буде час, ми будемо, звичайно, я розумію, що

буде багато правок, до другого читання будемо обговорювати і будемо там знаходити вже фінальну версію, яка може бути, ось.

Тому ще є по порядку денному щось? Якщо немає, давайте тоді проголосуємо відповідний порядок денний і перейдемо до обговорення питань по суті. Хто за відповідний порядок денний?

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович. Він у відрядженні, по-моєму.

Герус – за.

Є Волинець?

ГОРОБЕЦЬ О.С. За. Горобець – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горобець – за, є.

Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кісільов Ігор Петрович.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Камельчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пардон.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Камельчук, врахуйте, будь ласка, – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пардон. Да, є. Камельчук – за.

Дальше Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович. Кіт Андрій Богданович.

Козир Сергій В'ячеславович. Козир Сергій В'ячеславович.

Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович. Нагорняк Сергій Володимирович. Немає.

Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна. Совсун Інна Романівна.
Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Хлапук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович.

ЮРЧЕНКО О.М. Юрченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 16 – за, 1 – утримався. Всього у нас кворум...

КІТ А.Б. І ще Кіт – за, якщо додайте, Андрій Михайлович. Кіт – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кіт – за.

Тоді 17 – за, 1 – утримався.

КОЗИР С.В. Козир – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Козир – за. Є.

18 – за, 1 – утримався. Кворум у нас 19 чоловік виходить. Є, 19 чоловік.

Добре. Відповідно в нас є перший законопроект. Давайте, можливо, коротенько по його суті і потім висловимо свої позиції, коментарі, пропоновані правки.

У нас група авторів була. Є Костюх Анатолій Вячеславович, є Хлапук Максим Миколайович. І у нас на комітет сьогодні так само запрошували Іллю Полуляха, який працював у проєкті USAID і теж допомагав розробляти цей законопроект. Давайте, хто перший тоді?

Прошу Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Доброго дня, шановні колеги. Цей законопроект, він фактично вносився нашим колегою Андрієм Жупанином, який разом з паном Іллею Полуляхом відпрацьовували впродовж тривалого часу норми цього законопроекту.

Нагальність цього питання полягала перш за все в уточненні певних процесуальних особливостей діяльності Регулятора, статусу, його статусу, його працівників. Це стосувалося необхідності посилення його інституційної незалежності. Водночас додатково важливими питаннями є оновлення діяльності формування конкурсної комісії і проведення самого конкурсу з добору членів Регулятора. Зміни детальні ми можемо проговорити пізніше. Водночас основний момент, який стосується самого проведення конкурсу: зокрема впроваджується два етапи оцінювання кандидатів на посаду члена Регулятора. Перший етап – це співбесіда з оцінки професійних знань і

окремий етап співбесіди з оцінки морально ділових якостей і критерій доброчесності.

Окрім того, визначається спеціальний статус працівників Регулятора. Узгоджуються норми закону з положенням Закону «Про державну службу» таким чином, щоб працівники Регулятора були більш незалежні у своїй діяльності від рішень центрального органу, від рішень Кабінету Міністрів України і покладалися перш за все на свій закон.

Уточнюється незалежність у оплаті праці для того, щоб Кабінет Міністрів України так само не міг в ручному режимі впливати на оплату праці членів Регулятора і службових осіб Регулятора. І низка інших важливих речей, які стосуються діяльності комісії. Зокрема передбачається більше у незалежності комісії в питаннях погодження проєктів актів з Міністерством регіонів, пропонується проведення певних консультацій, а не конкретного погодження. Фактично це мета цього законопроекту – дати можливість комісії не залежати ані від політичних впливів кого б це не було, чи це буде Кабінет Міністрів, Міністерство енергетики, Мінрегіон. З іншого боку надати їм можливість приймати рішення з токи зору професійності і доброчесності.

Звичайно, є певні моменти, які потребують обговорення, зокрема «Прикінцеві і перехідні положення» нашого законопроекту першого, вони передбачають ротацію членів Регулятора, я думаю, що це можна буде вирішити в межах підготовки до другого читання, оскільки Секретаріат Енергетичного Співтовариства висловлював певні свої зауваження. Але я знаю, що мав би бути присутній представник Секретаріату, цікава їхня позиція. Бо в цілому необхідність прийняття цього законопроекту якраз і є нашим планом вступу до Європейського Союзу, і відповідно і виникає необхідність внесення змін до законодавства.

Якщо є якісь питання, готовий відповісти. А також пропоную дати слово і пану Іллі Полуляху для того, щоби він, можливо, деякі деталі важливі законопроекту уточнив і розказав назагал.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми групу авторів по одному законопроекту, і потім вже по ньому питання, тому що ж питання ж будуть більше по законопроекту, ніж по особі якійсь.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я просто єдине, скажіть, будь ласка, щоб я нарешті зрозумів. Оцей шановний магічний Ілля Полулях, він розробник цього законопроекту, ну, де-факто?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, він помічник Андрія Вікторовича Жупанина був, розробляв.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І тобто, ну це та людина, яка весь час оце працювала над текстами, а депутати просто підписували. Правильно я розумію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми такого не можемо ні підтвердити, ні спростувати, я не знаю, як у них відбувалось. Я знаю, що він помічник.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Бо я відчував весь цей час, що хтось є такий магічний, хто готує все це, десь в якомусь центрі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович, а ви свій законопроект самі готували?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. В тому числі, ну, доопрацьовували там, але база... Ні, я просто ж з'ясовую, завжди треба знати, де той автор, де база робиться. Я ж не кажу, що це погано.

ХЛАПУК М.М. Олексій Юрійович, група є авторів і ініціаторів, і авторів зазначено в карті законопроекту.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Все! Я ж не кажу, що це погано.

ХЛАПУК М.М. Всі підписанти активно працювали над цим законопроектом, проводили свої робочі групи і наради з приводу положень законопроекту, які потім виписувались.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, тут питання, хто писав своїми руками.

ХЛАПУК М.М. Повірте, ніхто ззовні не втручався. Відкривайте карту законопроекту і там воно є.

Дякую.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Стоп! Все нормально. До Полуляха я з повагою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Припускаємо, що тут питання, хто писав своїми руками. Основний своїми руками, може, в значній мірі Ілля Полулях, але йому народні депутати, мабуть, давали якісь ці... Питання: хто писав своїми руками альтернативний законопроект і чи та людина тут присутня сьогодні?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Просто зрозумійте, будь ласка, мене, повірте мені. Я очолював ЦОВВ і я точно знаю, що коли ми розробляли будь-який серйозний законопроект, спочатку працювали над технічним завданням для нього. Да? Тобто не просто писати текст...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна закінчити презентацію по цьому?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ні, так я, от ключове питання до пана Полуляха: було завдання на цей законопроект, от, як він має бути?...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Захарчук, а хто поставив альтернативний законопроект?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да, бог з ним, тим альтернативним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ж, як почнемо розбиратися, це ж дуже слизький лід, Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Андрій Михайлович, це не слизький лід, це тому, що треба було для початку зрозуміти концептуально, що він має вирішувати, а потім вже писати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, добре.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Розумієте? І я став співавтором для того, щоб увійти у вашу дискусію. Я з вами нарешті хочу подискутувати, з тими, хто розуміється в цьому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми дамо представити...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Давайте, безумовно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді будуть запитання, тоді буде дискусія.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А до вас зараз будуть зараз питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, Максим Миколайович, стоп-стоп, я дуже прошу, щоб ми пішли просто конструктивно у нас же немає на комітеті такого, що хтось не може взяти слово. Може. Єдине, що хочеться, щоб воно рухалося логічно, структуровано. Тому зараз по цьому законопроекті у нас Ілля Полулях, якщо на зв'язку, скаже декілька слів. І Анатолій Вячеславович, співавтор, також на зв'язку також скаже декілька слів, і тоді ми будемо обговорювати цей законопроект в нормальному конструктивному режимі.

Прошу, Ілля.

ПОЛУЛЯХ І.С. Вітаю, Андрій Михайлович, вітаю, шановні присутні! Законопроект розроблявся наступним чином. З однієї сторони були вимоги європейського законодавства, по яких готувались відповідні порівняльні таблиці та порівняльний індекс. З іншої сторони досліджувалось питання фактичної імплементації і, скажемо так, правозастосування, в результаті чого була підготовлена матриця потенційних проблем, ризиків і викликів. Це був, як базовий документ, з яким потім автори законопроекту далі працювали і напрацьовували конкретні рішення, щоб розшити ті вузькі місця щодо прозорості, можливого впливу. В першу чергу це стосувалось конкурсної комісії. Тому, власне, так багато уваги приділено призначенню конкурсної комісії та етапу відбору. Тому таким чином готувався законопроект. Формально юридично приведення у відповідність до європейського законодавства та сутнісно питання правозастосування.

Інші моменти я думаю, що Максим Хлапук презентував. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

І, Анатолій Вячеславович, третій.

КОСТЮХ А.В. Доброго дня, колеги! Я насправді тут не маю що додати по самій презентації законопроекту, тому що і Максим, і Ілля, вони дуже гарно виклали. Єдине, що можу сказати, що я думаю, ми ще послухаємо

альтернативний і буде визначати все одно комітет, потім зал. І я думаю, що до другого читання так чи інакше, Олексій Юрійович, будемо працювати і ви будете сто відсотків я знаю мати свої зауваження, свої правки, свої пропозиції, або ж ми будемо мати свої зауваження, правки і пропозиції до вашого законопроекту.

Я – за конструктив. Дякую гарно, не затримую час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, Анатолій Вячеславович.

Прошу, питання, коментарі.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Дивіться, я погоджуюсь з вами в тому, колеги, якщо ми вже ввійшли в розгляд, то нам там треба буде, мабуть, виходити в зал, як він там пройде, чи ні, і на другому читанні це буде пошук якоїсь моделі. Ще раз хочу сказати, ми втратили час, але вже проїхали. До розробників і до автора от ключові питання.

Перше. Скажіть, будь ласка, от пан Полулях каже про це, що спиралися на європейський досвід. Я спеціально поцікавився, скажімо, от Польща і Угорщина, можна більше там взяти, я взяв там дві, особливо Польща, для мене це як такий зразок для нас у багатьох напрямках. Розумієте, там немає ніякої конкурсної комісії, коли вони роблять свій регулятор. Він взагалі там не колегіальний, а там і там є президент, тобто керівник цього органу, який несе відповідальність перед урядом за те, що, за свої рішення. Інша справа, що там дуже потужний штат фаховий, який проводить ці публічні слухання, обговорення, і вони відповідають за кожне свої рішення. Я розумію, що у нас так склалося ще, коли він там на указі, це у 94-му році було створено, у нас пішли шляхом оцих, здається, сім весь час було. Але сказати, що оця сімка гарантує якусь прозору процедуру, я уважно спостерігав за роботою нашого Регулятора, і запевняю вас, що ця так звана колегіальність, вона дуже часто нічого не гарантує, окрім безвідповідальності.

Це я просто от вам задаю питання, бо весь час посилається на якийсь європейський досвід. До речі, у нас є молодий фахівець, да, і було б непогано, може, на друге читання вже зроби, будь ласка, огляд того, як воно побудовано в європейських країнах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За допомогою штучного інтелекту.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Обов'язково штучного і нашого з Андрієм Михайловичем інтелекту. Бо я точно знаю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Штучного і природного.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да, і штучного нашого головне.

Але я точно знаю, що є країни, де є... де це просто департамент Міністерства економіки, розумієте, воно абсолютно по-різному побудоване. І сказати, що у нас щось таке потужне, я 10 років за ним уважно, ну, і до того я спостерігав, я нічого не бачу такого потужного.

Друге питання. От ви кажете, що має якась конкурсна комісія відбирати майбутніх членів. Ви розумієте що таке члени, да, це мають бути суперпрофесійні, суперпорядні, моральні, з історією і, ну, з позицією, да, вони ж мають тримати позицію. А скажіть, будь ласка, тобто от ці члени Регулятора – це боги такі, ну, такі судді, верховний суд. А хто ж ця конкурсна комісія, яка може нам цього відібрати? Я не хочу Льошу Рябчина обирати, чи ще якогось там молодого дарування. А вони які... які вони мають, оці конкурсна комісія, ким вони мають бути, щоби уряду, який затверджує, да, відбирати членів? Тобто до чого я і веду.

А чому ви вирішили, що ця конкурсна комісія щось таке забезпечує? Я спостерігав уважно і ви, Андрій Михайлович, за роботою конкурсної комісії, особливо нашої, коли ми сформували три з п'яти з них, да, отут сім років тому десь приблизно, да. Ну, я вам одразу з першого дня це було абсолютне

аматорство, невігластво і дуже такі, такі сумнівні процедури, починаючи з того, що один з наших членів конкурсної комісії жодного разу туди не з'явився, це пан Прохоренко. Ну, ви ж знаєте, да? Ми його обрали, а він жодного... ну, один раз там засвітився і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він погодився там бути і туди не ходив, це правда.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Погодився і не прийшов, розумієте, ну, і п'ять років було... Це наш, наш кандидат.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ще десь у 2020 році.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я, Андрій Михайлович, без образ, я чому такий емоційний? Тому що ми тоді і я особисто радив в цю конкурсну комісію, пропонували, ну, того ж самого Продана, Плачкова й інших таких енергетиків, перемогли інші люди. Чи вони, забезпечила ця конкурсна комісія прихід, ну, таки, ну, якогось божества нашого? Ні, не забезпечила. Це до того, що... До вас, Максим, до речі, конкурсна комісія як у вас формується? Я, наскільки прочитав, два на наш комітет, членів ми тут з вами будемо формувати. А це буде прозорий конкурс на конкурсну комісію? Ми цих двох будемо за політичною ознакою від монокоаліції, умовно кажучи, чи це буде конкурс якийсь потужний на двох членів конкурсної комісії? У вас в законопроекті три члени, один від уряду, але від Міністерства енергетики. А скажіть, будь ласка, а у нас НКРЕКП, там є ще комунальні послуги. А де там міністерство інше, яке веде комунальний сектор? Воно не бере участь в цьому?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут у мене є зразу пропозиція, щоб до другого читання це було не від Міністерства енергетики, а від Кабміну. Нехай Кабмін вирішує.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Хороше. Тобто я отак звертаю увагу. І два від, умовно, міжнародних, да, ми там засунули.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Три.

_____. Три.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А, три. Щоб вони в більшості були.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не в більшості. Паритет був.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Три – три там в конкурсній комісії, да? Але голова...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

_____. Олексій Юрійович, я можу тоді розказати, що вони доорганізовували.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Зараз. Просто от дивіться, просто по суті те, що мене турбує. Можливо, це спрацює ця процедура, можливо, ні, але от я звертаю на це увагу.

Тепер дивіться, по зауваженнях АМКУ, Антимонопольного комітету. Повірте мені, Регулятор не може бути абсолютно, не звіряти своє рішення з Антимонопольним комітетом. Вся система цього регулювання, він же працює в секторі природних монополій, розумієте? І АМКУ обов'язково мусить мати в рамках своєї компетенції, мусить мати свою систему впливу на Регулятор. До речі, це те, що у них практично нічого не було. Я вам нагадаю,

Андрій Михайлович, наш з вами спільний знайомий Вовк навіть колись меморандум уклав. Це смішно, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. З ким, з урядом чи з Антимонопольним?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ні, з АМКУ від НКРЕКП. І я до чого веду, тут дуже суттєве зауваження Антимонопольного комітету. І я одразу хочу сказати, я їх уважно прочитаю, но я буду позицію Антимонопольного так само дуже серйозно відстоювати, бо він має свою нести цю частину відповідальності.

Я почитав уважно зауваження і пропозиції Міністерства економіки до вашого законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи енергетики?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Економіки. Енергетики – нормально. Розумієте, Міненерго наше з вами, воно завжди буде за що? Щоб більше потужностей. Ми ж не можемо, це їх життєвий інтерес.

А Мінекономіки, в мене таке, ну, серйозно..., я не знаю, чи є хтось на цьому комітеті, но мені смішно було це читати. Заступниця якась написала на одній сторінці основне по зарплатах, вона що бачить. А Мінекономіки не розуміє, що національний Регулятор – це один з ключових елементів, який впливає на економіку країни взагалі, так само, як фінансово-кредитна система, податкова, і так далі? Ви не розумієте цього, вас тільки зарплата Регулятора... а те, як він функціонує і як він регулює колосальний енергетичний ринок, від якого залежить життєздатність споживачів, як побутових/непобутових?

Вибачте, це моя окрема думка, але смішно і соромно за Міністерство економіки. До речі, я знаю, ви взагалі ліквідували навіть профільний свій департамент в Мінекономіки, який би вів у вас енергетики для того, щоб хоч

розуміти, що там на ринку відбувається. До речі, Андрій Михайлович, я знаю, що ви зараз працюєте з Мінекономіки, намагаєтеся звернути їх увагу на те, що вони так само мають бути в цьому процесі. Я це нормально...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що вони по зарплатах написали? Є лист?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Та вони щось там... лист один, як так, Дар'я Марчук, чи як... зарплати, це ключове, що їх там турбує в роботі Регулятора.

Тепер ще один момент. Скажіть, будь ласка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна зараз подивитися? Зарплата – це важливо.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це важливо, але ж ми бачимо, бачили, як люди з великими зарплатами, яку дурню робили і роблять. Тобто це не гарантія, це один з елементів має бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно. Зарплати мають бути невисокими...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тепер ще раз, Максим, скажи, будь ласка, от мене в першу чергу турбує не стільки призначення, скільки звільнення. От призначити можемо когось, можемо помилитися, може уряд помилитися. Якщо уряд бачить помилку, як він виправляє? Ну, буває, помиляється, розумієш. Вони у нас як довічні, як судді – на все життя, чи є якісь механізми, які можуть, якщо людина не виконує або нехтує своїми обов'язками, лобіює чийсь інтереси, якщо можна його просто задню включити, вибачитися, сказати: ми помилилися. Як на мене, це дуже важливий, вагомий аргумент, розумієте. А ми з самого початку виходимо, що вони в нас навічні, боги такі і все, і так далі.

І останнє, я завершую вже, вибачте. Це загальні зауваження, які на друге читання я хотів би, щоб ми якось спільно попрацювали. Це його

підзвітність. Я переконаний, що той механізм звітування, який існує останні сім років і до того був в законі Белькової він абсолютно ніякий. Це абсолютно формальний механізм, і ви бачили, що він абсолютно не працює і дозволяє, власне кажучи, по суті, уведомление...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ви думаєте, що ви могли би висловлювати довіру або недовіру Регулятору?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я думаю, що як мінімум ми мали б якомусь члену...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або окремо взятому члену чи органу загалом?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я думаю, окремо взятому члену. Як, умовно, рада доброчесності є над суддями. Ми погралися в незалежних суддів, ми побачили, що вони чудять там, і в результаті зрозуміли, що хоч є хтось, хто моніторити їх рішення, хто веде, аргументовано пропонує, і вона інколи працює, це плюс однозначно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, якщо недовіра, то далі людина живе з цією кармою, чи це підстава для відставки?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дивіться, недовіра, є антикорупційні речі, які обов'язково треба моніторити, це хай займається НАБУ, САП, – там це все однозначно, але може бути і недовіра і в професійному плані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що вона за собою тягне?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Попрощатися з людиною і шукати нову. А що, тримати його сім років на цій шаленій зарплаті? І він же спотворює голосування, по суті справи. Є питання, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це цікавий момент до обговорення, до другого читання.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да. Я просто до того, я вам, проблеми, які мені самому цікаво було з вами, з іншими колегами обговорити, як працюють.

І останнє. Роль і парламенту, і, мабуть, таки нашого комітету в цьому звітуванні. Я переконаний, що перед Верховною Радою, бо там взагалі звітування абсолютно формальне, 5 хвилин чи 10.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні це, якщо ми запрошуємо цим голосуванням завтра прийти, тоді да, але є ще передбачено щорічний звіт Голови Антимонопольного і голови НКРЕКП, тоді йде повна процедура. Він приходить у нього 10 хвилин для виступу...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І питання – відповіді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запитання від фракцій, виступи від фракцій...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це не погано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але нюанс в тому, – це теж хороше, до речі, зауваження, – що останні декілька років цих звітів в парламенті не було.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да я знаю, із-за війни, да, там щось? Якось так склалося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, із-за війни у нас багато чого відбувається незважаючи на війну, бачимо новини, що у нас робиться.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я до чого веду, що, безумовно, в залі дуже професійне обговорення, ну, неможливо організувати, отут...

ГРИБ В.О. Пане голову, пан Волинець хоче доєднатися до... *(Не чути)*
нехай його...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Якович, ми вам ставимо «плюс», ви присутній.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Отут, отут...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви присутній, вас не чути, але ви присутній.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ми бачимо, красивий, файний взагалі.

Я маю на увазі, що тоді це обговорення дуже таке серйозне має бути тоді на майданчику нашого комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я – за.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І от я думаю, що всі – за. І воно безпристрасне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що може бути якийсь проміжний звіт...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да, я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... умовно, за пів року і потім звіт за рік, який вже в парламенті.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я закінчую. Я свій виступ не для того, щоб цвях забивати вам, повірте мені. Ви, мабуть, знаєте історію, я тричі подавав

законопроект про НКРЕКП, я сам дуже хочу, щоб це запрацювало. Але я на те, щоб ми якось пройшли сьогодні там залу і вийшли, ну, на якусь нормальну дискусію на друге читання, розумієте. щоби ми... Я думаю, тут будуть ще додаткові пропозиції конструктивні, але щоб ми почули один одного.

Закінчив, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А я вам скажу, що я двічі був кандидатом в конкурсну комісію вибирати членів НКРЕКП. Один раз мене прокрутили, не обрали туди, а другий раз я зняв свою кандидатуру.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А хто тоді обирав?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді керівником був пан Олександр Георгійович Домбровський, комітет, і тут комітет вже обирав, вже комітет обирав.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А, комітет?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. А другий раз я зняв свою кандидатуру на користь іншої кандидатури, яка достойна і вона потім...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Не пройшов конкурс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все нормально, нема ніяких проблем, я тут... Перший раз тоді був в комітеті. Да.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це досвід.

ХЛАПУК М.М. Олексій Юрійович, ось ви отримали і питання: хто ці достойники, які мають обирати членів Регулятора, перед вами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не був ним.

ХЛАПУК М.М. Ну, принаймні кандидати на кандидатів.

Колеги, якщо дозволите, я відповім. Перше – роль парламенту. Роль парламенту зафіксована в чинному Законі про Регулятора, стаття 6, де каже, що щороку до 1 червня Регулятор має подавати звіт саме до нашого комітету, звіт про свою діяльність і виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг. Ми його можемо, маємо розглядати, розглянути. Вони приходили, звітувалися. І я впевнений, що Регулятор..

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Прописати процедуру звіту, вона має бути неформальною.

ХЛАПУК М.М. Процедура звіту, швидше наслідки розгляду цього звіту: прийняття і неприйняття.

Отже, роль парламенту є. Далі, ви називали Антимонопольний комітет, так, справді там є норма, яка тепер каже, що Регулятор у певних своїх нормативних актах не зобов'язаний їх погоджувати з Антимонопольним комітетом. Власне, це те, що ми і називаємо інституційною незалежністю. Ми не втручаємося у діяльність Антимонопольного комітету, який досі має ті самі повноваження, можливість втручати і притягати до відповідальності учасників будь-якого ринку за неринкові дії. Водночас: «Богу – боже, Кесарю – кесарево». Далі.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А якщо звужує конкуренцію рішення регулятора?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, нехай закінчить, бо так буде важко нам. Прохання: відповідь закінчуйте.

ХЛАПУК М.М. Далі, стосовно звільнення. Проект закону, який ми зараз розглядаємо, передбачає ще наступну підставу припинення повноважень Регулятора за поданням Кабінет Міністрів України достроково.

Я дозволю собі зачитувати: «Набрання законної сили рішенням суду, щодо притягнення до відповідальності члена Регулятора, за незаконні дії чи бездіяльність, що завдали істотної шкоди інтересам держави, фізичних чи юридичних осіб, та/або за порушення ним вимог законів, що регулюють діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг». Тому можу вас запевнити, що регулятори не є богами, яких не можна притягнути до відповідальності і не можна звільнити. Ні, можна, просто в передбачений законом спосіб.

Далі, повертаюсь до першого питання. Конкурс, справді, конкурсна комісія, ми з вами трошки і пізніше, не тільки в 20-му році, призначали своїм рішенням комітету, делегували кандидатів до конкурсної комісії. Потім окремі прізвища...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Не призначали, обирали.

ХЛАПУК М.М. Обирали, да. Потім окремі прізвища цих членів конкурсної комісії звучали на дуже неприємних для них плівках, але то вже їхні проблеми. Відповідно законопроект, насправді законопроект пропонує деталізувати процедуру обрання членів конкурсної комісії і представників від комітету. Робить процес ще більш публічним і гласним, хоча не знаю, куди далі, оскільки наш комітет є чи не найбільш відкритим комітетом у Верховній Раді України. Передбачає запровадження рейтингового голосування щодо кожного кандидата, яких так, пропонується два кандидати від комітету, думаю абсолютно нормальне число. Один кандидат – від Міненерго, приймається пропозиція голови комітету до обговорення. Справді можемо внести таку поправку, щоб дати можливість Кабміну на власний

розсуд дати одного кандидата за консультаціями, наприклад, двох міністерств: Міненерго і Мінрегіону, впевнений, що вони зможуть знайти спільну мову.

І три кандидати, які вносяться Кабміном за спільним поданням Європейської комісії і Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Крім того, до обговорення так само, не до обговорення, важливий момент, що, якщо станом на тепер членами цієї конкурсної комісії не можуть бути тільки голова і члени правління суб'єктів господарювання у сфері енергетики, То відтепер пропонується, що не можуть бути членами конкурсної комісії будь-які працівники суб'єктів господарювання у сфері енергетики як люди, які виконують певні посадові обов'язки в ліцензіатах, які безпосередньо зацікавлені в обранні певних тих чи інших членів комісії.

Здається, на всі ваші питання відповів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Вікторія Олександрівна Гриб, прошу.

ГРИБ В.О. Колеги, не хотіла б втрачати час. Давайте конкретно. Що ми маємо? Ми маємо те, що на наступному тижні цей законопроект вже у порядку денному. Чому от сьогодні так поспішаємо? Все зрозуміло, нам необхідно отримати гроші від європейців. Якщо не приймемо, то, на превеликий жаль, знаєте, 30 мільярдів, про які зараз йдеться, це не просто так, без них ми не виживимо, от держава просто не виживе.

І тут ми можемо мати амбіції, бо, якщо чесно, я вважаю, що альтернативний на сьогодні це той законопроект, який би треба було приймати за основу, або також «дешка». Але я вже розумію, що по основному у нас були зроблені деякі, не в основному, а той який...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У першому.

ГРИБ В.О. У першому, да. У нас вже були деякі кроки зроблені. Також ми отримали від Секретаріату Енергетичного Співтовариства, отримали вже їх зауваження. Тобто ми вже трошки просунулися далі. І тільки заради того я сьогодні готова проголосувати за цей законопроект, щоб ми скорше рухалися, але тільки за умови, якщо дійсно от зараз озвучені принципи, які були викладені в альтернативному законопроекті, якщо ми погодимося, що ми дійсно їх правками доопрацюємо до другого читання. З вашого дозволу, то я б хотіла зараз озвучити ці принципи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Озвучте, щоб вони попали в протокол для засідання комітету.

ГРИБ В.О. Абсолютно вірно. Дуже хотілося б. Я залишу, до речі, принципи, ми готувалися до сьогоднішнього засідання комітету. Коли Олексій Юрійович підняв питання, а чи було якесь технічне завдання? – Ну, слухайте, технічне завдання, мені здається, було зрозуміло. Що під технічним завданням? От якраз незалежність цього органу. Але я б тут хотіла говорити не тільки про незалежність, а також про ефективність і про повноваження. Тобто незалежність можна мати, але незалежність від чого, незалежність від держави?

ГОЛОВУЮЧИЙ. І питання: формально чи реально?

ГРИБ В.О. І формально, чи реально, абсолютно вірно. Тому тут більше, мені здається, в чому різниця між першим і другим, – це якраз в інструментах, як досягнути цієї незалежності. І мені здається, якраз в альтернативному ми про це говоримо. Тому що давайте вже по принципах конкретно.

Тут перше: запровадити перелік принципів незалежність, прогнозованість, адресність, справедливість, відповідальність тощо, з

поясненням їх суті. Все дуже добре, але, знаєте, загальне. Ми в альтернативному, мені здається, чітко тлумачимо оці принципи на їх відповідність законодавству України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто, ну, ви знаєте, яке планується, розтлумачити суть цих принципів. Не просто не задекларувати їх, а вказати їхню суть.

ГРИБ В.О. Абсолютно вірно. Да, щоб не було декларацій як завжди. А щоб конкретна була суть. Потім ми всі бачили, вже і голів НКРЕКП, які приходили, дійсно 5 хвилин щось з трибуни, а потім незрозуміло, взагалі ніхто нічого не слухає, до речі. І тут хотілося б все ж таки, в парламентсько-президентській республіці щоб Верховна Рада мала більше впливу. Тут не про незалежність, але про формування і потім вже про звіти. Правильно ви, Максиме Миколайовичу, кажете, тут навіть не про процес, а потім – прийняти звіт, чи не прийняти звіт, щоб в нас була така можливість все ж таки, у Верховної Ради. І потім вже, коли, щоб наш комітет конкретно пропонував рекомендації в залу, як ми даємо рекомендації з приводу законопроектів, які ми розглядаємо. Правильно? Прийняти, не прийняти, прийняти в першому читанні там і таке інше, щоб ми рекомендації надавали. І щоб дійсно от була можливість парламентського контролю. Про незалежність можна говорити, але знову ж таки повертаюся до того, що таке незалежність. Тому от оці речі, я вважаю, що нам необхідно буде опрацювати до другого читання.

А потім процедура конкурсу пропонується в декілька етапів. От що ми пропонуємо в першу чергу? Слухайте, ну, ми вже бачили такі речі, коли от людина, вона фахівець, вона проходить всі конкурси, а потім, хлопсь, на перевірку, спецперевірка і її перевірили і сказали – не підходить. Тому ми пропонуємо спочатку спецперевірку для того, щоб, знаєте, доброчесність, всі ті речі, допускаються оці люди. Якщо немає чогось і є проблеми, то взагалі

не допускаються такі люди до конкурсу, а далі вже дивимося, наскільки вони фахові.

Потім всі пам'ятають історію, коли КМУ просто блокувало. От результати конкурсу були, вже там обрали. Скільки місяців вони нам не призначали, рік?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Майже рік.

ГРИБ В.О. Майже рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, так, почекайте, один раз майже рік, а другий раз так нікого і не призначили.

ГРИБ В.О. І нікого й не призначили, абсолютно вірно.

І от якраз от такі факти, вони більш всього тоді, ну я ж пам'ятаю, і Енергетичне Співтовариство, вони виступали категорично проти, і Європейська комісія. Хто нам тільки не передавав вітання і не говорив: що ви робите, як так може бути? Тому, якщо КМУ не призначає зараз обраних членів, які пройшли спецперевірки і все інше, то ми пропонуємо не змусити їх призначити, слухайте, як ви їх змусите? А автоматично тоді ті люди, яких обирали, вони проходили першими, щоб вони були призначені, такий строк дається КМУ. Ні, то до побачення, тоді автоматичне призначення.

Слухайте, порядок ротації, який є в основному тут законопроекти, я маю на увазі, першому, ми вже отримали і від Енергетичного Співтовариства тут їх думку. Так не можна. Знаєте, пане Максиме, я пам'ятаю, коли ми ж проговорювали, до речі, і на майданчику енергетичного клубу і на інших ці законопроекти і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто були круглі столи?

ГРИБ В.О. Слухайте, вони були. Енергетичний клуб проводив декілька разів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Energy club.

ГРИБ В.О. Да, Energy club, вони проводили.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Але ще раз, це був чи не єдине обговорення...

ГРИБ В.О. Два рази ми обговорювали, да. Я пам'ятаю, як тоді наш колишній колега пан Андрій Жупанин, при всій повазі, але він каже: Президент вийшов і сказав – будемо ротацію робити Регулятору. Не може такого бути, щоб в цій державі, коли ми говоримо про незалежний орган, а хтось вийшов і сказав: будемо робити ротацію.

Я розумію Президента дуже добре, тому що тоді були скандали, ці «міндічгейти» і все те інше, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скандали минулися, забулися і, в принципі...

ГРИБ В.О. Абсолютно вірно. Тому, слухайте, не можна просто так, хтось сказав і пішли ротацію робити. Треба... Ні, та плівки, все зрозуміло, але повинна бути система, да, не відповідають...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, а якщо підозра? Хоча би відсторонення має бути? Чи підозра – це теж презумпція невинуватості і людина далі працює?

ГРИБ В.О. Ні, якщо підозра, то давайте подумаємо про тимчасове...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб було відсторонення, що підозра тягне за собою...

ГРИБ В.О. Але підозра, знаєте, це ж «а судді хто»? Отут також дуже цікаве.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто єдина ситуація, коли щось може змінитися, це коли вже судовий вирок апеляції. Це єдиний момент, коли...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А можна зустрічне питання. Чия підозра?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та будь-яка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ні-ні... НАБУ.

ГРИБ В.О. Будь-яка, тут знаєте скільки можна організувати?

_____. Шановні колеги...*(Не чути)*

ГРИБ В.О. Це хто?

_____. Я погоджуюсь, що це дуже суб'єктивно. Але, якщо вже людина прийняла, то вона або винна, або невинна.

_____. Да, ну також...*(Не чути)* працює, Вікторія Олександрівна...*(Не чути)* вибачте.

ЮРЧЕНКО О.М. Колеги, тут тривають дуже різні, я вам точно скажу.

ГРИБ В.О. Абсолютно вірно, пане Олександрє, тому – чи винна, чи невинна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто це? Юрченко. Все, підозру викреслюємо.

ЮРЧЕНКО О.М. Юрченко каже, що підозри бувають дуже різні, далеко які не ґрунтуються на законодавчій базі. *(Шум у залі)*

ГРИБ В.О. Різні. А давайте подивимося зараз на нашу прокуратуру. Ну, про що ми говоримо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, а можна, тут просто воно стосується якраз цього? там в цьому законопроекті, коли писали, не в цьому, в іншому, Мені здається, що коли були повноваження ДБР, ДБР же працює по держслужбовцях, але не по корупційних злочинах, ну умовно, там п'яне ДТП і там ще щось, серед цих органів забули вказати НКРЕКП. І ДБР може розслідувати всіх...

ГРИБ В.О. Крім НКРЕКП.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крім НКРЕКП.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Може, тому, що вони не держслужбовці?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні. Зараз вони теж держслужбовці. Просто серед переліку органів цей орган там не був вказаний. От питання, ми теж... чи довнесемо.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Обов'язково.

ХЛАПУК М.М. Я думаю, що можна доопрацювати якраз у межах цього законопроекту.

ГРИБ В.О. От над цим питанням треба буде дійсно попрацювати, тому що підозру можна сьогодні організувати дуже легко, на превеликий жаль, а ось довести дійсно провину чиюсь, тут необхідно подивися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я з вами згодний, Вікторія Олександрівна. Можна, тут Олександр зачитає, закінчить.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я так розумію, що ми ці поради, ну, коментарі в протокол... *(Не чути)* для певна рамка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У протокол внесемо. Ні. Дивіться... От дороговказ такий. Я на слух от, що ви читаєте, я з абсолютною більшістю згоден те, що ви читаєте, по деяких нам треба буде проговорити, тут зрозуміти детальніше.

ГРИБ В.О. Я дуже багато не читаю, я просто проговорюю, Андрій Михайлович, і не тільки читаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви може, менше проговорюйте, а просто зачитайте, щоб...*(Не чути)* для протоколу.

ГРИБ В.О. Слухайте, для протоколу все передам. Але ж треба, щоб, да, колеги почули. Бачите, як всі включаються. Підозри можуть різними, сказав пан Олександр. Я з ним погоджуюся, до речі. Тобто необхідно радикально переформувати персоніфіковані прозорі підстави для звільнення, дотримання інституційно спадковості, що передбачало в першу чергу обрання нових членів Регулятора, передачу справ, а в другу чергу – вже звільнення попередніх членів Регулятора, щоб забезпечити правомочність Регулятора як органу влади.

Тобто ніяких ротацій, просто сказали: всіх ротувати, а тут необхідно, щоб цей орган був працездатний. Якщо він не буде працездатний, то будемо

сидіти і обирати нових членів ще по року, а потім взагалі в країні нічого не буде відбуватися.

А ось тут зараз підходимо до держслужбовців, пане Максиме. У вашому законопроекті ви пропонуєте від того відійти, а ми пропонуємо того не робити. Тому що все ж таки ті люди, які працюють в Регуляторі, я не про членів зараз НКРЕКП, а про інших, ну, мені здається, це повинні бути держслужбовці, вони повинні відповідати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто всі – держслужбовці, окрім членів НКРЕКП, нормальна пропозиція. Далше.

ГРИБ В.О. Окрім членів НКРЕКП.

Зберегти класичну модель відкритих обговорень, мені здається, це дуже вадливо. Тому що ви пропонуєте тільки там спілкування по електронній пошті щось надати і таке інше. Ну, мені здається, ми не можемо зараз зробити так, щоб просто сказати: в нас немає... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мають бути відкриті обговорення.

ГРИБ В.О. Відкриті обговорення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна, можливо, і відкриті обговорення, й електронна пошта, і те, і те, да. Але...

ГРИБ В.О. Так, але без публічних обговорень, ну, мені здається, це абсолютно неправильно. Тому що учасники ринку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається, Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. Слухайте, їх треба, да.

Залишення норм щодо обов'язковості погодження. Нам необхідно встановити норму, за якою у випадку голосування члена Регулятора «проти» або утримання від голосування він має надати пояснення. Тобто відповідальність цих людей, ну, повинна бути. Якщо, знаєте, інколи приймаються рішення: ой, знаєте, щоб не за що не відповідати. От я дуже добре пам'ятаю той випадок з водою, тарифи на воду. Спочатку всі – за, а потім всі – проти. А що у вас змінилося, вибачте мене, за один день, один день? Вас викликали на килим і сказали: люди добрі.... (*Шум у залі*) Ні-ні, може він і озвучив, Олексію Юрійовичу, але нехай письмово кожен надасть тоді, чому він проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку, можна уточню тут. Це, в принципі, техніка, це можна до другого читання уточнювали, ну, вже ладно. Пропонується, щоб вони давали пояснення, коли хтось голосує проти або хтось утримався? Але ж в даному випадку по воді вони два рази проголосували за: один раз всі, щоб тариф на воду підняти, а другий раз всі – за, щоб відмінити попереднє рішення. Що тут пояснювати? Нема що пояснювати.

ГРИБ В.О. Приймається, Андрію Михайловичу. Але якщо проти прийняття рішення, давайте так, яке стосується безпосередньо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, добре.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Можна я додам?.. От по цьому, це важливо. Я розумію, що там, що ми закладали з пані Вікторією, но давайте, щоб ми ще раз.

Перше. На сьогодні, скажіть мені, будь ласка, Андрію Михайловичу, вони коли голосують, ми бачимо, хто, як голосує? У них же процедура

взагалі: хто – проти. Тобто за умовчанням всі типу – за, і головуючий на засіданні комісії запитує: хто – проти? Ніхто не проти, типу, хто є, отаке...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там ще був навіть прецедент один, коли голосуванням там хто – проти, ніхто не проти, хто – утримався, ніхто не утримався було прийнято рішення по тарифах на воду ще десь в кінці, по-моєму, 22-го року.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я помню таке, не 22-го...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щось потім прилетіло і одного разу в 24-му році знову зібралися, переголосували, а тоді в кінці 22-го року не зібралися, не переголосувати. На наступний день вийшов голова і сказав: члени комісії щось там не дозрозуміли, вони передумали, того я це рішення опубліковувати не буду.

ГРИБ В.О. У тому-то і проблема.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Вибачте, я точно... я пам'ятаю, що була така вербальна заява, що Верховний Головнокомандувач...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, це 2024 рік.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Початок 23-го.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, Верховний Головнокомандувач сказав? Сказав, але всі члени переголосовували це чи ні?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Вони зібралися за тиждень на нове засідання і... А от за що вони голосували? Або за скасування... за скасування АТО (*Не чути*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, вони не голосували.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Голосували, гарантую вам. Гарантую, вони зібралися через тиждень, провели засідання і скасували це. Ми перевіримо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наскільки я пам'ятаю ту ситуацію, то вони сказали: ми просто передумали, бо там була повітряна тривога, хтось щось не зрозумів...

ГРИБ В.О. Колеги, це ми перевіримо. Але про що мова? Про відповідальність їх. Якщо вони...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Може, як у суді... От дивіться, в суді: рішення, суд, коли суддя якийсь проти, він окрему думку, і вона задається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, це і мається на увазі.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І ця окрема думка, це його особиста позиція, але нехай відповідає.

ГРИБ В.О. Да, про це і мова, Олексій Юрійович. Да. Чому аргументи? Аргументує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знову-таки, можна просто не прийти.

ГРИБ В.О. А якщо ти не прийшов, то тут треба вже мати підстави. АМКУ, говорили сьогодні про Антимонопольний комітет. Все ж таки я б цю норму не прибирала. Пан Максим нам каже: Кесарю – кесарево, що ви там говорили? А Богу – боже. Я вважаю, що, слухайте, все рівно більше

інформації, якщо АМКУ також все ж таки бере на себе відповідальність, коли вони надають якусь аргументацію, ну це важливо. Бо ми можемо дуже багато дискутувати, але прибрати сьогодні Антимонопольний комітет з прийняття рішень, мені здається, тут абсолютно неправильно і треба все ж таки про захист економічної конкуренції.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*... послухаємо її....

ГРИБ В.О. Запросимо, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*...

ГРИБ В.О. Так, для того, щоб їх потім в протокол.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*...

ГРИБ В.О. Мені здається, в першу чергу, це ефективний інструмент запобігання вчиненню порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Мені здається, таких фахівців в НКРЕКП у нас не так вже і багато і тут їхня думка абсолютно доречна.

Штрафи. Слухайте, чим більше ми створюємо підстав для того, щоб хтось нараховував штрафи, тим більше можливостей для корупції. От ви мене хоч вбивайте, але це ефективності не добавляє, не додає жодним чином. Тому, мені здається, тут не треба нам...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це ж не за корупцією. Там за порушення ж. До чого тут корупція?

ГРИБ В.О. А корупція до того, що якщо ми на вас сьогодні можемо внести там мільйон штрафів. Дискусійне.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, позиція зрозуміла. Не завжди. Наприклад, за порушення правил дорожнього руху іноді штрафи можуть діяти добре, якщо вони в автоматичному режимі або, якщо, наприклад, в Польщі поліцейські можуть добряче оштрафувати і взятки за це не беруть.

ГРИБ В.О. Але, Андрій Михайлович, тут трошки інше, там інші у нас засоби на сьогоднішній день правда.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, зафіксовано. Це до другого читання маємо доопрацювати цей момент,

ГРИБ В.О. Отож.

І останнє вже, це встановити норму, що спілкування з Регулятором в рамках регуляторної діяльності, пов'язаної з розробкою та прийняттям рішень в межах ліцензованої діяльності, не відноситься до лобістської діяльності. Тому що на сьогодні їм необхідно все ж таки проводити консультації і не завжди тільки в рамках публічних слухань. Тут можна пришити лобізм зараз до всього, але є ліцензіати і з ними потрібно спілкуватися для того, щоб розуміти, як вони також працюють. Якщо з того робити, – ні не з ким не можна спілкуватися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, те, що відноситься до лобізму, це ж не означає, що не можна. Це означає просто, що треба потім про це колись прозвітувати, написати кудись, не знаю, в НАЗК, чи куди-небудь. Але давайте не будемо в деталі. До другого читання ми це доопрацюємо. Дивіться, це один з прикладів, який, я казав, що я не до кінця розумію деталі. Можливо, ви і праві, я просто деталі не розумію, як це працює.

ГРИБ В.О. Давайте проговоримо, зафіксуємо і потім будемо вже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проговоримо, пропрацюємо. Абсолютна більшість ваших пропозицій абсолютно нормальна. І більше того, я вам скажу, в альтернативному законопроекті є багато норм правильних, корисних, мудрих, які з них ці норми з цього законопроекту треба взяти і перенести в цей у вигляді правок, і я впевнений, що ми таким шляхом будемо йти.

_____. Але перед цим фахово обговорити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Безумовно.

_____. Тобто, щоб почути різні думки і різні ситуації. Тому що ми це трактуємо по одному, а юристи потім сядуть, кажуть: дивіться, а це можна трактувати отак. Тому однозначно треба стати до другого читання і готуватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сто процентів.

Питання до Вікторії Олександрівна, чи, може, дамо ще міністерству, у нього теж декілька своїх. Мікрофон.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дивіться, Вікторія Олександрівна, я ж співавтор, вона дуже правильно ті речі, які обов'язково мали бути враховані, і я бачу конструктивну позицію. Я ще додаю два моменти, які так само умовно до цього протоколу можна було внести.

Дивіться. Перше, я звернув увагу, ви, коли зачитували, Максим, свою норму ви сказали таку фразу, що унеможливити, типу, зробити незалежність від рішень Кабміну та інших міністерств, Регулятор. Ні, від рішень, я записав.

Зрозумійте, зрозумійте, рішеннями ніхто-ніхто там Регулятор не буде зобов'язувати, вибачте. Одна людина там наради проводила і протоколи там

таємні і вона буде за це відповідати, ви розумієте? Я до чого веду? Тиск оцей, те, що ми називаємо політичним впливом на Регулятора – це ж зазвичай не через публічні процедури, там листи і так далі. Це якесь телефонне, зазвичай, да? Ну, ми ж досвідчені, телефонне, там використання телефону для того, щоби йому до чогось спонукати.

Я завжди мріяв, от я розумію, що таке незалежність і що може забезпечити незалежність. Якщо буде як аксіома, можливо, прописана в цьому законопроекті, що у випадку спроби якогось посадовця, починаючи з Президента України, вибачте, з Офісу Президента, з Кабміну, з депутатів, правоохоронців, прокурора і так далі, – якщо будь-яка спроба тиснути на Регулятор і давати йому там, ну відповідні там поради або рекомендації стосовно прийняття того чи іншого рішення, відповідний член Регулятора зобов'язаний протягом однієї доби зробити відповідну заяву в, мабуть, ДБР і повідомити. Розумієте? Він зобов'язаний, ну щоби відбити бажання, щоб хтось йому по телефону розповідав байки, що йому робити, – оце для мене незалежність.

І тепер друге зауваження, дуже швидко. Дивіться, я встиг пробігтися по зауваженнях Науково-експертного управління. Вони там ключове пишуть, що у вашому, нашому майбутньому законі, ви там прописуєте незалежність повну від Кабміну, а він є ЦОВВ. Розумієте? Ну, він же за законом то є ЦОВВ все рівно, хоч і з відповідним спеціальним статусом. Але там прописано, що під міністерство, розумієте, там от ключове, що якщо керівник ЦОВВ не є членом уряду, то тоді якийсь міністр здійснює ним керування. От це дурниця, яка у них... ну, це кабмінівські закони прописані. То нам треба зрозуміти: ми статус ЦОВВ не змінимо, бо в Конституції немає іншого, розумієте, ми ж... Але чітко тоді зрозуміти, що ніяке міністерство, починаючи з Міненерго, не може ні в якому разі здійснювати там управління, керування там і так далі цим ЦОВВ. Він тоді, ну, ЦОВВ із спеціальним статусом ні під яким в структурі Кабміну не може бути міністерством.

Це треба доопрацювати, але повірте, я там розумію про що я кажу, от що використовується постійно, що він розглядається як ЦОВВ, який під іншим ЦОВВ, під міністерствам, і відповідно від цього починаються всі ці негаразди із незалежністю, залежністю.

_____. Можна коротку ремарку... 10 секунд?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Десяти секунд.

_____. Колеги, дякую.

Я хочу тільки наголосити на тому, що Регулятор діє в межах публічної політики, а публічна політика і незалежність, вони дуже класно поєднуються. Незалежність не означає, що рішення можуть прийматися непрозоро і якимсь чином незрозумілим для стейкхолдерів способом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 секунд. Спасибі.

Давайте... Ні-ні, ще голосувати – ні. Бо в нас, по-перше, по-моєму, рука піднята, хто це? Інна Совсун. І, по-друге, я думаю, що в нас якісь будуть коментарі, можливо, там агреговано коротенько, але Міністерство енергетики, бачу, пан Анатолій з нами на зв'язку.

Інна Романівна, вам тоді теж слово, і потім – пану Анатолію, Державний секретар Міністерства енергетики.

СОВСУН І.Р. Так. Доброго дня, колеги! Я перепрошую, я пропустила перші там 10 хвилин комітету, тому я, можливо, щось пропустила в цьому обговоренні. Але я насправді хотіла якраз сказати те, що як... Олексій Юрійович тільки що сказав про проблематику незалежності і того, що, ну, треба визнати, що залежність встановлюється найчастіше не через якісь інституційні механізми, так, а через практику застосування. І от цю практику

застосування треба чесно визнавати, те, що телефонне право, якщо працює, то ти законом не напишеш, що не можна телефонувати члену НКРЕКП, да, тому що це буде дуже дивно виглядати.

Але я згідно з тим, що треба придумати, яким чином буде механізм реагування і повідомлення про такі спроби тиску. Я не впевнена, що це має бути ДБР. Можливо, це має бути НАЗК, наприклад, тому що в їхніх повноваженнях розгляд питань конфлікту інтересів, до прикладу, знаходиться. Тому тут треба буде добре подумати. Але мені видається, що тут треба визнати, що головна проблема, яку ми намагаємось вирішити, проблему незалежності Регулятора, вона якраз пов'язана з телефонним правом і з неформальними... *(Шум у залі)* Не знаю, яка це мова була. А з якимись неформальними практиками, які не законом встановлені. У нас ця залежність не законом встановлюється, а реальними практиками застосування.

Тому тут дійсно треба буде добре подумати і дійсно придумати якийсь механізм, яким, з одного боку, запустити членів НКРЕКП *(Не чути)*... Тобі дзвонить Президент. Що ти робиш? Яким чином ти можеш захистити ситуацію?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Інна Романівна, ти кажеш, що, пане Президенте, з величезною повагою до вас, згідно із статтею такого закону панів депутатів, які ми обговорюємо, я зобов'язаний сповістити про ваш дзвінок керівнику там, умовно, ДБР протягом години. От я би чесно, я би користувався цим механізмом і він би працював.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще записати, можливо, як в автоматичному режимі, щоб включалося на початку, що інформуємо вас: ця розмова може бути записана. *(Шум у залі)*

СОВСУН І.Р. Дуже важлива для нас, да, і може бути записана. Одним словом, мені здається, що це дійсно важливо, це дійсно я згідно з цим підходом, що це треба якось в тому числі, щоб там члени НКРЕКП мали можливість самі себе захистити в цьому питанні.

І ще одне питання. Знову, я перепрошую, якщо раптом про це говорили, по питанню відбору. То по питанню відбору, мені здається, що треба чіткіше регламентувати питання відбору з точки зору кваліфікації людини. Тобто обирати не просто, там доброчесність – це дуже важливо, це принципово. Але вочевидь, що якщо там відбирають члена НКРЕКП і всі приблизно розуміють, що його сфера повноважень буде ось така-от, то має бути якийсь реальний механізм перевірки кваліфікації, перевірки знань людини, а не просто там співбесіда. Тому що співбесіда – це дуже субоптимальний механізм оцінки кваліфікації, м'яко кажучи. Я би тут думала про те, що треба трошки чіткіше до цього підійти і якось більше це питання регламентувати. Оці питання, мені здається, треба буде до другого читання розглянути, подумати, як це зафіксувати, але в будь-якому випадку правда така, що зараз треба голосувати те, що є зараз, і далі будемо рухатися до підготовки до другого читання. Я думаю, що там основні дискусії будуть. Зараз, чесно кажучи, у нас не те, що є особливий вибір, нам у будь-якому випадку треба терміново рухатися по цьому треку. Треба було робити це давно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До речі, до другого читання є навіть тут такі, щоб ми всі однаково розуміли ситуацію, ми іноді голосуємо в парламенті скорочення строків подачі правок, тут у нас правок, тут можна проголосувати за продовження строків правок, щоб...

_____. *(Не чути)*...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, воно голосується зразу після законопроекту. Я думаю, що і два тижні для формальної подачі правок вистачить, потім просто обговорювати їх будемо довше. Але якщо раптом комусь треба, щоб було не два тижні, а три тижні, я думаю, що в даному випадку і так...

СОВСУН І.Р. Я просто про всяк випадок нагадаю, що в нас у меморандумі з МВФ зараз уже теж є дедлайни по цьому, і це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, там, по-моєму, до початку листопада. До початку листопада.

СОВСУН І.Р. То треба це врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, тоді це не будемо рухати, просто два тижні, всі розуміють і правок, думаю, подадуть всі достатньо, і там все буде...

Окей. Дякую, Інна Романівна, за коментар.

Прошу Міністерство енергетики, пан Анатолій Куцевол.

КУЦЕВОЛ А.А. Доброго дня, шановні народні депутати! Дуже дякую за сьогоднішнє засідання. Дякую за обговорення.

З нашої сторони я не буду глобально повторюватися про важливість прийняття взагалі законодавства, це є у більшості наших міжнародних зобов'язань, в тому числі з фінансовими показниками і нефінансовими показниками. Але загалом це пріоритетне для нас питання, так само і для Міністерства енергетики, для мене особисто як заступника, який теж відповідає за співпрацю з НКРЕКП.

Я хотів би сказати, що ми надавали офіційну позицію щодо законопроектів. Ми підтримуємо перший законопроект, хоча хотів би дуже подякувати авторам альтернативного законопроекту, тому що ми бачимо

хороші положення, які вважаємо, що потрібно врахувати в першому законопроекті і відповідним чином цей законопроект доопрацювати.

З нашої сторони є підготовлені вже технічні написані пропозиції по всьому тексту, який пропонується врахувати як зауваження Головного науково-експертного управління, так само пропозиції з альтернативного законопроекту. Ми також враховуємо пропозиції, які були озвучені Секретаріатом Енергетичного Співтовариства в контексті їхніх застережень. Зі своєї сторони готові до будь-яких внутрішніх публічних обговорень щодо тої модальності, яку варто було б отримати до другого читання. А з нашої сторони ми теж бачимо необхідність, суттєве посилення належності НКРЕКП, встановлення чітких норм взаємодії з урядом і також визначення статусу державних службовців, недержавних службовців для того, щоб отримати фінансову незалежність і відповідно мати можливість для комісії продовжувати свою взаємодію.

У контексті підготовки наших спільних пропозицій, то можу відзначити, що ми разом з НКРЕКП обговорювали наші можливі думки. Тому я думаю тут є голова комісії, який теж зі своєї сторони може сказати, що ми технічно правки, які передали як нашу пропозицію до комітету для майбутнього врахування до другого читання, також враховують спільні напрацювання. Готові до їх предметного обговорення правка за правкою для того, щоб побачити, наскільки вони релевантні і можуть бути підтримані.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Спасибі вам. І бачу з Міністерства інфраструктури Кирило Олександрович Фесик, прошу, вам слово.

ФЕСИК К.О. Шановний Андрій Михайлович, шановні народні депутати! Я теж, щоб не забирати багато часу, розумію терміни, які підтискають усіх нас під прийняття цього закону на перше читання. Хочу лише зауважити, що у нас щодо другого альтернативного законопроекту

зауважень немає. У першому є одне зауваження, яке, на жаль, не було коректно нам надіслано ще в грудні. Чому так відбулося, я не можу коментувати колег своїх. Ми його до другого читання направимо. Воно, очевидно, стосується взаємовідносин і повноважень нашого органу в першу чергу щодо ліцензування проєктів по водопостачанню. Там є зміни, які пов'язані з прийняттям цього законопроєкту про Закон «Про питну воду та питне водопостачання», але ми уже під час другого читання коректно їх сформуємо, щоб не забирати час.

Така позиція наша.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів. Добре. Я розумію, про що ви кажете. Добре, цей момент тоді теж доопрацюємо до другого читання.

Прошу. Так само, бачу, піднята рука Оржель Олексій Анатолійович, представник Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

ОРЖЕЛЬ О.А. Добрий день! Дякую, колеги, за надане слово. Хотів би, перше сказати, виходячи із обговорення, яке почули на початку зустрічі. Фахово правильно, але все ж таки звертати увагу на європейське законодавство, 57 статтю Директиви 944, щоб ми просто не почали аналізувати ще додаткові фактори як політичний вплив на Регулятора. І тут...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ось так, от політичний вплив...

ОРЖЕЛЬ О.А. ... хотів проговорити, що якраз пропозиції до конкурсної комісії у нас з'явилися саме за результатами відбору, які вже сталися. І якраз ці пропозиції щодо оптимізації цього процесу та покращення його і щодо залучення й іноземних фахівців, які можуть приймати участь в цьому процесі, вони є результатом того відбору, який ми мали попередньо.

І останній момент, те, що ми внутрішньо обговорюємо, ми говоримо не лише про незалежність Регулятора, ми говоримо, ще про довіру до

Регулятора, саме через його незалежність та збалансованість інтересів формується довіра учасників ринку, і якраз це є головним елементом, який виходить з того європейського законодавства, яке на сьогодні ми намагаємося впровадити.

Тому на цих три моменти я хотів би звернути увагу. І також дуже готові активно залучатися до опрацювання законопроекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна уточнення? По третьому пункту, про довіру ви говорили, як її застосувати на практиці оцей третій ваш пункт? Що важливо, щоб була довіра. Окей, важливо і що з цим робити далі?

ОРЖЕЛЬ О.А. Третій пункт, знову-таки, напевно, треба говорити про, те, що у нас є певне якесь інформаційне поле на сьогодні, яке не дає оці моменти довіри. Тому в цьому аспекті, якщо у нас є певні сумніви щодо повної незалежності ефективності Регулятора, то, напевно, треба певні інструменти, які би повертали в нас довіру. І вже на сьогодні про це якоесь говорили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасне твердження. А як саме?

ОРЖЕЛЬ О.А. Але ми говоримо від початку до кінця, що ця довіра, вона формується ще на етапі відбору потенційних професійних кандидатів до членів Регулятора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, добре. А як нам це врахувати от зараз в контексті нашого законопроекту? Ну, я теж за мир во всем мире, за голубе небо за безхмарне і за довіру теж. Просто, може, дасте пораду, може, більш дасте пораду практичну, що ми мали би зробити?

ОРЖЕЛЬ О.А. Андрій Михайлович тут, насправді, я якраз в аспекті того, що не тільки незалежність – незалежність від цього, незалежність від якихось і життя в Україні, тому що весь час обговорюється зараз на комітеті, а саме про ще додаткові фактори, як і довіри. Тому в цьому аспекті, це дійсно незалежні професійні, якісно відібрані кандидати, які вже дійсно цінують свою позицію, дійсно цінують той процес і шлях, який вони пройшли, і приймають дійсно зважені рішення.

В мене такий коментар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я з вами тут як би 100 процентів погоджуюся. В моєму розумінні...

ГРИБ В.О. Так, пане Олексію, мені здається, про це ми сьогодні і говорили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В моєму розумінні незалежність ходить тільки парою разом з відповідальністю, і незалежність може даватися тільки тоді, коли ти готовий її взяти і нести відповідальність за це. І це вже, в цій формулі далі виникає і довіра.

Тому я згоден, але нам треба разом подумати, як це можна на рівні законопроекту імплементувати, що зробити, що покращити. І деякі моменти, які сьогодні звучали, мені здається, що вони можуть покращити оці аспекти, на які ви звернули увагу.

Прошу, Олексій Юрійович Кучеренко.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Я не буду про довіру повторюватися, бо ви абсолютно правильно сказали. І там пов'язувати її виключно з незалежністю – це абсолютно неправильно. Коли всі побачать, що це послідовний професійний відповідальний орган, який відповідає і тримає позицію, тоді і буде довіра.

Я єдине питання мабуть до представника Energy Community і до вас, колеги, от і до урядовців, в першу чергу Міненерго. Скажіть, будь ласка, ще раз, Регулятор майбутнього мирного стану і Регулятор часів війни – це один і той самий Регулятор має бути, це одна і та сама система координат? Це точно ми переконані, що наш чудовий закон, от в хорошому теоретичному плані, він має бути застосований прямо зараз, а не умовно, як ми з вами дуже часто пишемо: кінець війни, плюс? Це питання навіть... і до колег, і до уряду, який в першу чергу несе відповідальність. Ми не знаємо, яка буде ситуація в енергетиці, через місяць, два, три, чотири, п'ять. Ми бачимо сьогодні, наскільки обмежені наш ринки енергетичні. Енергетичний ринок, ПСО, причому яке там? Жахливе ПСО, якщо чесно, яке заводить в тупик повний. Газовий ринок з таким же самим ПСО, яке заводить в тупик і генерує борги. Подивіться на теплокомуненерго. Водоканали, слава Богу, будемо розгрібати все це, що нароблено.

Так ось я задаю таке, ну, питання в першу чергу: ваша думка, воно мало б... Завтра ми прийняли цей закон, післязавтра, він, цей Регулятор наш максимально незалежний, він прямо зараз має запрацювати, чи все ж таки в момент, коли економіка і енергетика «очухається» і вийде на якийсь ринок?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я скажу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це, до речі, дуже цікава думка і пана Оржеля: європейці ще не зрозуміли от реально нашу ситуацію, вони до сих пір вони розглядають її, що, ну, через стандарти свої європейські існування енергетики мирного часу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Оржель – українець. Тут тільки...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ні, він для мене зараз Energy Community.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поняв.

Дивіться, давайте я вам дам, якщо можна, я без цих от витиеватостей, щоб максимально як би просто і зрозуміло, і прямо. На мою думку, Регулятор зараз під час воєнного стану і від Регулятора під час мирного стану, він принципово не відрізняється. Він принципово не має відрізнятися, це просто моя думка. Чому? Тому що цей Регулятор, НКРЕКУП, – це тарифний регулятор, це, по суті, економічний регулятор. Міністерство енергетики, його підходи можуть відрізнятися, бо це в нього технічна політика: які підстанції де будувати, як розподілено генерацію, що в укриттях ховати, що не ховати. Там зовсім інші підходи.

В Регулятора також трохи інші підходи, на мою думку, мають бути, бо, звичайно, саме простіше звести незалежність до якоїсь відірваності, що хтось живе десь там у вакуумі і просто втратив зв'язок з реальністю. Звичайно, що такого не має бути, і кожен Регулятор живе в тій реальності і приймає рішення відповідно до обставин, які є. Ті рішення, які можуть бути найкращими, наймудрішими в тій ситуації, в якій ми є, не в якійсь гіпотетичній і теоретичній, а в поточній і практичній. Але його робота, ми розуміємо, що вона в значній мірі зводиться до такої якоїсь там економічної, до дотримання правил, перевірки чи дотримуються правила. Може я помиляюся, ну, моя думка така.

_____. Я би теж хотів доповнити і дати публічну відповідь Олексію Юрійовичу. Треба жити тут і зараз, і вирішувати проблеми тут і зараз. І Регулятор є дуже важливим елементом всієї енергетичної безпеки України. І без Регулятора відповідального, як сказали колеги, ми не зможемо інтегруватись до Європейського Союзу. Ми навіть не зможемо інтегрувати наші енергетичні ринки з Європейським Союзом, де Регулятор теж має свою частку відповідальності. Тому ми зараз приймаємо цей закон не для європейців, а для себе у першу чергу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Інна Романівна ще. Гендерна рівність має бути. Мені здається, що гендерна рівність теж має бути.

СОВСУН І.Р. У нас все нормально з цим в комітеті попри невелику кількість жінок.

Я хотіла теж прокоментувати це питання, бо, мені видається, що, ну, там Андрій і Максим тільки що прокоментували, я би з іншої перспективи на це подивилася. Я дуже переживаю, що період, який ми умовно називаємо «після закінчення воєнного стану», – це період, коли ми зайдемо у виборчий процес, який буде дуже сильною мірою характеризуватися популізмом і дуже багатьма такими, дуже, знаєте, дуже простими швидкими рішеннями, в межах яких запустити незалежного Регулятора вже буде неможливо, і всі будуть, навпаки, схильні до того, щоб шукати якісь прості, швидкі рішення. І тут Регулятор, який мав би вже працювати на той момент і дійсно там гарантувати фахові незалежні кваліфіковані рішення, він якраз мав би запобігти від того, щоб, знаєте, ми перетворили період на після війни на якесь таке свято популізму, яке ми собі ніколи не зможемо дозволити.

Я би ще це тримала в голові і думала, як зараз вибудовувати цю інституцію, щоб вона якраз допомагала в період після війни якимось тримати баланс, давайте чесно скажемо, скорше за все, в нестабільній політичній ситуації, яка нас буде очікувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

А я ще хотів уточнити. Я наскільки знаю, Міністерство енергетики зробило якийсь запит до ЄБРР з приводу того, щоб провести там оцінку чи аудит і оцінити, типу, як незалежність Регулятора, як зовнішня якась оцінка. І

має бути надана... не знаю, це довідкова чи недовідкова інформація. Але правильно я розумію, що якісь такі процеси є і з ЄБРР є така комунікація?

КУЦЕВОЛ А.А. Дозвольте я повідомлю, поінформую всіх членів комітету також про поточний стан. З метою якраз відновлення довіри, про яку говорили, одним з питань, яке стало у Європейського Союзу і колег з Великої сімки, стало питання проведення аудиту діяльності самої комісії. Відповідно Європейський Союз наполягав на тому, щоб цей аудит був незалежний і був проведений в одній з аудиторських компаній. Поставлено це питання було в Ukraine Facility, під нього теж є фінансове зобов'язання.

На сьогоднішній день узгоджено технічне завдання для того, щоб провести такий аудит, воно погоджено комісією. Європейський банк реконструкції та розвитку його профінансує, і очікується, що до кінця року буде здійснено відповідний аудит. Цей аудит він стосується всіх поточних видів діяльності. Його не потрібно плутати з майбутнім аудитом, який є одним з критеріїв в МВФ і який стосується незалежності самої комісії, який має відбутися аудит через шість місяців після прийняття відповідного закону, який ми сьогодні обговорюємо.

Тобто в нас на порядку денному два аудити: поточний, який фінансується ЄБРР і має бути реалізований до кінця року, і ми будемо бачити його результати; і другий – це аудит функціональний за результатами прийняття нового закону, або, точніше, внесення змін до Закону про НКРЕКП. Власне, така інформація.

ГРИБ В.О. Андрій Михайлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ГРИБ В.О. Просто коментар, репліка на те, що сказав пан Анатолій. Ми вже говорили з приводу незалежності. Мені здається, як буде прописано

технічне завдання на аудит, це дуже важливо. І тут хотілося б, щоб там було більше також професійності, а не тільки незалежність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Я підтримую. Думаю, міністерство тут правильним шляхом іде.

До речі, ще, по-моєму, в 2024 чи в 25-му році в меморандумі з МВФ... в 24-му році в меморандумі з МВФ... ні, в 25-му році було про те, що Energy Community теж має провести якусь свою оцінку незалежності і надати відповідний звіт, але цього так і не відбулося, наскільки я пам'ятаю.

КУЦЕВОЛ А.А. Це якраз і є другий звіт, про який я сказав, який має бути здійснений після прийняття закону через шість місяців. Це зараз в поточному меморандумі з МВФ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто не зовсім розумію, чому це прив'язано до закону? А якщо закон не прийнятий, то що, Регулятор не здійснював свою діяльність в 2025, 2024, в 2026 році?

КУЦЕВОЛ А.А. Саме через це, саме через це з'явився другий аудит, який про поточну діяльність починає аналіз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В нас вже два аудити є, ну, будемо сподіватися, що кількість... перейде в якість.

ОРЖЕЛЬ О.А. Затягнули, затягнули з відповідно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна включити звук? Звук, вас не чути.

ОРЖЕЛЬ О.А. Там трошки було затягнуто, саме відповідна заява від Регулятора, щодо оцінки і аудиту зі сторони Energy Community, в результаті таке на сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропадає. Я так розумію, що...

ВЛАСЕНКО Ю.М. Я вибачаюсь, а де було затягнуто Регулятором, пане Олексій? Що ви вносите неправильні речі?

ОРЖЕЛЬ О.А. Там мало бути... Да, відповідно...

ВЛАСЕНКО Ю.М. Давайте конкретно, ви визначилися на ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, Юрій Миколайович, будь ласка, в нас рука піднімається.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Це просто брехня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Виключіть, будь ласка, мікрофон. В нас...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Руку підніміть – і виступите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, в нас піднімається рука, ми даємо слово. І той, хто має слово після піднятої руки, його ніхто не перебуває, він говорить все, що хоче.

Прошу, Олексій Анатолійович, завершіть і потім, якщо є в Юрія Миколайовича коментар, то...

ОРЖЕЛЬ О.А. Наскільки... Да, наскільки я пам'ятаю, мало бути відповідне звернення від Регулятора щодо проведення відповідного аудиту.

Такого звернення ми не отримували. В результаті ми не змогли запустити процедуру цього аудиту. В результаті оцей аудит, як сказав Анатолій, він перенесений у строках, відбулося це перенесення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Прошу...

ОРЖЕЛЬ О.А. Якщо у Регулятора є коментар, я, ми раді почути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Прошу, Юрій Миколайович.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Да. Доброго дня, шановні панове колеги депутати, Юрій Михайлович і присутні! Хочу звернути увагу, що в нас була домовленість наступна, що ми погоджуємося на проведення аудиту зі сторони Секретаріату шляхом внесення відповідних змін до Закону про НКРЕКП. І ми до цього бути підготовлені і мали все це зробити у відповідності до закону, і все це проговорили із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства. Не знаю, де тут був пан Оржель, чим він займався і хто... *(Не чути)* з паном Лорковським ми це все узгодили. І ми чекали відповідні зміни до закону.

Друге. Я хочу звернути увагу на наступне, що сьогодні ЄБРР вже оголосило конкурс на проведення аудиту, про що проінформовано на сайті комісії. Тобто ми рухаємося в тому напрямку, який ми проговорили. І якщо буде прийнято закон щодо змін до закону щодо другого аудиту, ми автоматично звернемося до Енергетичного Співтовариства щодо проведення відповідного аудиту відповідно до закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

_____ . Невеличкий коментар...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, почекайте. Я ж просив, піднімається рука і тоді коментар. Чи правильно я розумію, що ви в НКРЕКП домовились із Артуром Лорковським, що аудит буде після того, коли буде прийнятий відповідний закон?

ВЛАСЕНКО Ю.М. Не в НКРЕКП домовились з Енергетичним Співтовариством, де був присутній як і керівник Артур Лорковський, що Енергетичне Співтовариство проводить аудит у відповідності до майбутніх внесених змін до законодавства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно.

ВЛАСЕНКО Ю.М. І ми визначали тоді критерій, коли ми це маємо зробити. І для того, щоб це було встигнуто, тоді в попередній редакції були записані такі терміни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Звертаю вашу увагу, що з Артуром Лорковським ви обговорювали зміни до законодавства, а зміни до законодавства вносить третій орган, який не брав участь у вашій дискусії. Тому це те саме, якби я з Артуром Лорковським домовлявся про зміни у постанову НКРЕКП. Це так не зовсім працює, так некоректно.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А можна одне питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Методологічне. Дуже цікаву я послухав дискусії, це тільки починається початок цієї дискусії. А скажіть, будь ласка, тобто аудит може бути проведений тільки, якщо орган сам звернеться по цей аудит,

да? Я не кажу зараз про те, що це таке аудит, що там закладається, яке завдання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Конструкція дивна...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Як мінімум, а може ми з вами мали би ініціювати цей?...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте сьогодні це теж впишемо...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Непогано, в принципі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримати позицію Міністерства енергетики, воно вже і так звернулося. Підтримати, що ми теж звертаємося...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дивіться, от, якщо Міністерство енергетики, то ми визнаємо, що, пардон, НКРЕКП танцює під Міністерство енергетики, мені здається...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Мені здається. Мені здається, це треба розірвати раз і назавжди. У них має бути нормальний, розумний конфлікт інтересів, вони різну функцію виконують, але розірвати і все. Але от ми з вами інший орган, от ми можемо ініціювати, мені здається, і маємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, я з вами згоден, тому що природнім чином, якби був я якимось органом, я би не сильно хотів, якихось зайвих аудитів себе самого.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Безумовно, акціонеру потрібний аудит.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І я так розумію, в меморандумі 25-го року було це прописано, воно не було виконано і потім передомовилися на нове, що вже тоді буде, після закону. Це прив'язано до закону, я не розумію, тому що можна і без закону це робити, якщо є бажання.

ГРИБ В.О. Якщо можна, тут реакцію. От дивіться, аудит завжди проводиться для того, щоб подивитися органу, які в нього є проблеми, для того, що виправити ті проблеми. Тобто НКРЕКП, безумовно, може мати таку можливість замовити аудит і це правильно. Але якщо вже замовляється аудит іншими органами, то це трошки інше, можливо, це тоді навіть не аудит.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, не міністерством.

ГРИБ В.О. Тут от...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чому? Тут же ж суть в тому, що не Міністерство енергетики проводить аудит, а цим процесом займається...

ГРИБ В.О. Ні, зовнішній...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку. Цим процесом займається, не просто проводить, а займається, його організовує така сторона як Європейський банк реконструкцій і розвитку, ЄБРР. Я так розумію, що спільно з НКРЕКП, сьогодні відібрали компанію, яка буде там робити якусь технічну роботи, тому основний тут ЄБРР. Я так розумію, що міністерство просто, ну, хтось з української сторони мав дати запит, щоб цей процес просто...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Уряд мав би, бо він ЦОВВ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, щоб цей процес розпочався.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. От те, що я вам казав, він ЦОВВ, уряд мав би дати. А в уряді побудовано, що вони самі не можуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки вас погано чути.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я кажу, от це зразок того, про що я казав, що НКРЕКП – це ЦОВВ. А згідно з Законом про Кабмін, якщо він не член уряду, ну відповідний голова, то він керується через міністерство. Розумієте? От Кабмін так побудований, що там будь-яка структура має потрапити під якесь міністерство і в результаті незалежний Регулятор у нас, координуються і спрямовуються дії міністерством, що категорично неправильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От, і ми попросимо те саме, що ви просили міністерство, дамо запит, щоб вони зробили аудит і получится, що не тільки міністерство, а й ми, відповідно вже не один орган, а різні органи, і конфлікту інтересів немає.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*... до Мінекономіки цей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А окремо ще можна із Мінекономіки поговорити. Я тут не бачу. Прошу: Олексій Анатолійович Оржель, тоді пан Анатолій Куцевол і тоді Юрій Миколайович, і тоді Олександр.... Ні секундочку. Можна першим, бо давно тримає руку, Юрченко.

Пан Юрченко Олександр Миколайович, прошу, вам слово.

ЮРЧЕНКО О.М. Шановні колеги, знаєте, не міг не прорефлексувати, у зв'язку з тим, що я думаю, ми є заручниками і ми з вами, безпосередньо всі

українці в тому, що багато у нас верств населення живуть якоюсь альтернативною реальністю. Ми знаходимося в стані війни в якій... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у нас зі звуком сьогодні таке?

ЮРЧЕНКО О.М. ... зарплати насправді, які там вони важливі від багатьох факторів. Це правильно, в той час, коли ми не робимо зарплати захисникам, у нас падає мотивація на фронті, ми не знаємо, чи перемогли ми ще цю війну. І от колега, до якої я дуже з великою повагою відношуся, пані Інна Совсун, зазначає: ось після війни буде якийсь популізм.

Шановні колеги, ми ще війну не виграли, і чим вона закінчиться, я, чесно кажучи, ну, важко дати оцінку, тому що з такою ситуацією, яка у нас відбувається, з тим, що ми не піднімаємо мотивацію до захисників, а займаємося важливими, так, поточними питаннями. Я, можливо, не по темі, але просто хотів прорефлексувати, тому я думаю, що це дуже велика загроза, яка нас може всіх просто потопити, якщо ми не усвідомимо, що у нас продовжується страшна війна, реалії якої вже перейшли багато по інтенсивності бойових дій, ніж Друга світова війна. Треба нам усвідомлювати це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ви, можливо, частково не по темі, але частково по темі, тому що для нас дуже важлива співпраця і підтримка європейських партнерів, зокрема, фінансова підтримка, бо це питання вже стає суперкритичним. І, власне, оце наш останній законопроект і всі попередні, я дякую, і вам особисто, і всім, що ми проголосували всі попередні, які нам дають, дадуть надходження у державний бюджет. Тому ми і цей законопроект вже сьогодні починаємо в першому читанні і потім візьмемо час і в другому, я впевнений, що ми дійдемо спільної мови і його

приймемо. Він є теж у програмі Ukraine Facility і він є у програмі МВФ, під який теж підв'язаний транш для України. Оце у відповідь, ваш коментар він актуальний до цього законопроекту.

ЮРЧЕНКО О.М. Дякую, Андрій Михайлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оржель Олексій Анатолійович. Тоді пан Анатолій, тоді пан Юрій Миколайович.

ОРЖЕЛЬ О.А. Так, я... аудит... української сторони до Секретаріату Енергетичного Співтовариства. В результаті ми також формалізована структура. Ми би були раді зробити цей аудит. У нас є власні звіти щодо незалежності Регулятора й інші річні. Але потім, коли почали вже говорити про те, що буде законопроект про посилення незалежності Регулятора, потім почали говорити про те, що там може бути така норма, і тоді з'явився цей діалог. Тобто до жовтня, по великому рахунку, те, що вимагав, наскільки я пам'ятаю, меморандум МВФ, ну, не виконувалася оця заява з української сторони.

Тому дуже правильно зараз обговорити саме процедурний момент запуску цього аудиту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Там же черга просто. Прошу, пан Анатолій.

КУЦЕВОЛ А.А. Дуже дякую.

Шановні колеги, я хотів, виключно ми за те, щоб була незалежність Регулятора, і абсолютно не плануємо втручатися в будь-які ініціативи щодо ініціювання питання аудитів. Саме це ми хотіли би запропонувати, щоб було чітко прописано на рівні законодавства.

Друге. Хотів би прокоментувати мою особисту участь як профільного заступника міністра в процесі координації з Європейським Союзом, з ЄБРР. Було прохання від Європейського Союзу провести такий аудит. Ми змодерували питання пошуку активів і фіналізації тексту українських зобов'язань. Те саме відбулося з МВФ. Але, я думаю, що пан Юрій Власенко це прокоментує. Ми виключно не втручалися в процес, як він має відбуватися, які мають бути його положення, яке його ТЗ. Це виключно компетенція НКРЕКП, яку ви проговорювали з відповідно європейськими колегами. Для того, щоб у всіх було розуміння, що ми як ЦОВВ не втручаємося і не намагаємося втручатися в процес змістовного наповнення їхнього аудиту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Юрій Миколайович Власенко, прошу.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Дякую. Хотів би звернути увагу, що ми не відібрали вже аудитора, ми просто оголосили конкурс. Поправлю це, бо Андрій Михайлович сказав, що відібраний аудитор.

Друге. Я хотів би звернути увагу про те, що також на запитання, чому ми проговорювали це з Енергетичним Співтовариством без залучення Верховної Ради, тому що тоді, коли в 2024 році Ukraine Facility було покладено розробку закону на НКРЕКП, ми тоді, і необхідність проведення аудиту, ми тоді проговорювали це з Енергетичним Співтовариством, чи згодні вони провести такі аудити і що для цього треба. Виключно із-за цього, а не те, що ми навмисно не залучали комітет Верховної Ради, Андрій Михайлович.

І потім, що стосується, потім, як ви знаєте, повноваження на розробку цього законопроекту було перекладено на Міністерство енергетики. Що стосується технічного завдання, так, ми опрацьовували це, розробляли це

технічне завдання і погоджували його з нашими європейськими колегами. Зараз на основі цього технічного завдання і відбувається відповідний конкурс.

І коротко про те, що два проєкти закону, ми в цілому підтримуємо необхідність їх прийняття, вони в більшій мірі друг друга доповнюють. Але хотів би звернути увагу на те, що єдине, що ми, я не те, що проти примусової ротації, я так назву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А добровільну можна прописати?

ВЛАСЕНКО Ю.М. Добровільна, у нас і зараз передбачена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Єдине, що я хочу додати, що може бути покладено на міністерство, на Регулятора, на громадський сектор, на Energy Co розробку законопроєктів, ще на когось. Але законодавчі ініціативи мають Президент, Кабінет Міністрів і народні депутати. Є тут різні варіанти, я згоден, але прийняття закону, все-таки законодавчі зміни це вже прийнятий закон, який запроцьований, – це виключно народні депутати і Верховна Рада. Тому немає варіантів, що воно на когось іншого може бути покладено. Просто треба пам'ятати і це не забувати, тоді воно краще працює все.

Прошу, ще Максим Миколайович Хлапук і Олексій Анатолійович...

ХЛАПУК М.М. Колеги, щодо останнього питання про аудит, звіт. Хочу розмежувати аудит від звіту. В межах нашого, я так розумію, спільного законопроєкту визначено, що з метою оцінки Регулятора принципам незалежності, визначеним законодавством Енергетичного Співтовариства і Європейського Союзу, Секретаріат Енергетичного Співтовариства проводить зовнішню незалежну оцінку правових засад щодо особливостей спеціального статусу Регулятора. Ось, я так розумію, саме про цю оцінку ідеться.

Водночас ми ж не можемо зобов'язати Енергетичне Співтовариство і Секретаріат Енергетичного Співтовариства проводити такий аудит. Ця процедура визначена за консультаціями якраз Секретаріатом, і для того, щоб Секретаріат ініціював, провів таку оцінку, саме покладається в межах законопроекту на Регулятор обов'язок дати відповідний запит до 1 липня один раз на три роки.

Чому це важливо? Що це за звіт? Це не про те, як вони витрачають кошти, це не класний аудит. Це про те, чи справді Регулятор є незалежним і це підтверджується Секретаріатом Енергетичного Співтовариства. Я переконаний, що в такій оцінці позитивній, звісно, зацікавлений сам Регулятор перш за все, тому я впевнений, що він якраз і буде виконувати ці обов'язки. Я думаю, голова комісії може або підтвердити, або спростувати ці речі. І він якраз і зацікавлений мати політичний такий документ, що ось ми справді незалежні, і європейці нам підтвердили, що всі процедури відповідають кращим практикам Європейського Союзу і Енергетичного Співтовариства. Саме тому ця норма в такій редакції закладена у цьому проекті.

Просив би прокоментувати, якщо є, звичайно, необхідність, пана Олексія Оржеля і Голову НКРЕКП.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прокоментувати що?

ХЛАПУК М.М. Ну, власне, якщо чи так, чи моє бачення цього законопроекту, справді вони з ним погоджуються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, тільки що він дав коментар, ми кожне речення будемо... *(Не чути)*

КУЧЕРЕНКО О.Ю. В мене одне запитання, якщо дозволите, по цій нормі. А скажіть, а європейський регулятори так само під аудитом, там проводить Energy Community у них аудити чи ні? І це «а», це питання «а».

А питання «б». А вони спроможні взагалі сформулювати, що вони хочуть перевірити і здійснити цей аудит? Це ж, як ви правильно сказали, не фінансово-економічний, це не ці аудитори, там, ну, з четвірки, умовно кажучи, це щось таке абсолютно інше. Вони точно спроможні це?..

_____. Не до мене питання тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання це, які правові наслідки такого аудиту?

_____. Аудит там...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, є, як він називається, комітет якийсь чи комісія в НАБУ. Вона складається: теж там є іноземці, є українці, і вони проводять за результатом року аудит, можуть проводити. Якщо їхній аудит... в кінці можуть дати висновок – позитивний чи негативний, чи як там, якимось – задовільний чи незадовільний. Якщо незадовільний, це тягне за собою відставку Директора НАБУ. Єдина підстава, коли він може... ну, не єдина, ще кримінальні справи, смерть, не дай бог, але це...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Законом прописано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, законом прописано, що це є правовий наслідок цього аудиту. У нас якісь правові наслідки є цього аудиту чи...?

ГРИБ В.О. Аудит аудиту... *(Не чути)*

ОРЖЕЛЬ О.А. Якщо можна, коментар. Правових наслідків, я так розумію, нема, є лише політичне підтвердження незалежності та транспарентності Регулятора. Звичайно, цей аудит...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але ви проти політичного впливу на Регулятор?

ОРЖЕЛЬ О.А. Знов-таки ми оцінюємо згідно статті 57 Директиви 944 й інших статей про незалежність Регулятора, і будемо говорити лише, чи відповідає він європейському законодавству чи ні. Там, де записано member state, це якраз країни-члени Євросоюзу, ми будемо відповідно оцінювати згідно з європейським...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій, я розумію, я просто поясню. Я думаю, що ви не дуже влучно висловилися, це просто там політична якась оцінка чи фіксація факту. Слово «політична» заява, тому що Energy Community – все-таки це не політичний орган, він просто дивиться на кіловати, мегавати...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Андрій Михайлович, явно Верховної Ради не вистачає в цьому процесі.

ОРЖЕЛЬ О.А. Це як знак якості, якщо можна так сказати.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Явно в цьому процесі аудиту Верховної Ради не вистачає, щоб вона...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Бачите, ми так взяли вже по суті обговорювати. Це не прості питання, і ми будемо збиратися до другого читання, точно їх всіх будемо по частинах: сьогодні обговорюємо, наприклад, питання аудитів, завтра обговорюємо питання там, я не знаю,

підзвітності, чи не знаю, чого там, відповідальності, післязавтра – конкурсів, потім там ще чогось.

Прошу, Олексій Миколайович.

ЗАХАРЧУК О.М. Дякую. Олексій Захарчук, «Про Едвайзерс». Я хотів би попросити, така технічна пропозиція. В законі є, в основному є посилання на інші закони, які правляться у зв'язку з цим: це і Закон «Про електроенергетику», про ринок, і «Про питну воду та питне водопостачання». Скоріше за все треба буде зробити правки і до Закону «Про ринок природного газу». Можливо, там є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 116-у? Добре, приймається.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Можна в цьому контексті одне, пропозиція на майбутнє. От дивіться, у нас так сталося, що, ну, ви знаєте, з 2014 року об'єднана Нацкомісія, причому незаконно, згідно указам там це все. І дивіться, у нас в результаті там комуналку вони мали би тягнути, а там жодного комунальника серед членів, аж ніяк, вони один з «атому» прийшов, інший ще звідкись прийшов. Розумієте?

Я просто до чого веду? Ми ж з вами, ну, якщо ми сподіваємося, що він має здійснювати ефективне регулювання комунальним сектором, а це так, повірте мені, то ми мусимо якось врахувати цю специфіку. Розумієте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скажіть, будь ласка, ще до вас питання. От ви колись, наскільки я пам'ятаю, стояли біля витоків самої першої комісії комунальної. Це правда?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ми її створили, да, абсолютно вірно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви її створювали?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І вона, повірте, вона непогано спрацювала, але політики не дали їй працювати так само тоді. Але вона фахово, вона відпрацювала...

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене питання не політичне дуже. А потрібно 7 членів комісії, чи достатньо 5 членів комісії, особливо для того обсягу, коли ми говоримо, який є сьогодні?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дивіться, що відбулося, 7 зробили під потужний ринок – газ, електроенергія, вода.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Погодження...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Відходи, там були полігони, вода, було щось 400 ліцензіатів там, ТКЕ 350, і під це зробили їх структуру. Тепло вони скинули з себе, наслідки бачимо, воду фактично скинули там, то постає питання: ну, це ми з ними радитися будемо, чи самі ми задамо, як це має бути?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ми радитися можемо і, я думаю, маємо з усіма, ми люди...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да, але рішення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але рішення ми приймаємо. І тут, при всій повазі до НКРЕКП Регулятора, як і до всіх інших органів, ситуація така, що ніякий орган сам себе зазвичай реформувати не може.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да, зростати не може.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Він як би інерційний є навіть якийсь такий, але ми маємо прийняти мудре рішення, а не просто. Тому я це питання задаю, зараз про це нічого мова не йде, тому давайте подумаємо про це.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я просто до чого веду? Ну, ще раз, давайте спокійно поговоримо. Якщо ви дійсно, і я готовий переконувати, що держава абсолютно опрометливо, необдуманно пішла з регулювання ТКЕ, повірте мені, це пласт колосальний і там не випадково ці борги і все це. Просто злякалися політичної відповідальності за тарифи, ви ж розумієте, так само, як і по воді, по суті справи.

Але кинути це все і сказати, що вони там власники і самі себе відрегулюють, ви побачите, що далі буде, – буде реально катастрофа, вона насувається, катастрофа. А від цього залежить вже цей закон, бо ми зараз електрику, енергетику в основному там газ і так далі. Хоча по газу, а покажіть мені там є такі потужні... Є питання, розумієте. Тому давайте це проговоримо питання, тоді не випадково вийшли на окремий Регулятор, розумієте, і закон спеціальний був.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Проговорили. Є ще підняті руки?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ви ж завжди виступаєте за тепловиків, за борги, і що там з теплом... А зараз давайте голосувати. Та це тільки одне з ключових питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ми все одно сьогодні не вирішимо. Ми це до другого читання будемо говорити: вони, не вони, їм для цього треба люди, чи їм для цього навпаки людей не треба, як це тепло, яке має... Це все в процесі обговорення до другого читання, як ми уже домовилися сьогодні.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тобто виходимо на перше читання і домовляємося, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовляємося домовлятися.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І робимо перший крок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовляємося домовлятися, щоб вийти на друге читання. У нас орієнтир: до кінця жовтня треба нам у вийти у версію до другого читання. Так тоді, Олег, може, напишіть у чат, щоб нагадати, щоб люди були.

Тоді за результатами розгляду, ми по суті розглянули і 14282, і 14282-1, і ті, і ті норми проговорювались. За результатами розгляду прийнято рішення: проєкти законів 14282 та 14282-1 включити до порядку денного сесії Верховної Ради України. Рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій здійснення повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (реєстраційний номер 14282) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. Звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України на пленарному засіданні під час розгляду законопроєкту номер 14282 про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у його тексті, інших структурних частин та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду у першому читанні, та відповідають предмету правового регулювання цього законопроєкту.

І підтримати запит, і самим звернутися до ЄБРР запитом, щоб провели цей аудит, про який ми обговорювали. І щоб звернутися до Енергетичного Співтовариства, щоб він дав свою оцінку структурі управління та

незалежності НКРЕКП і подали пропозиції нам, які будуть до фінального нашого тексту законопроекту до другого читання. Щоб і той, і той орган, і інші наші європейські партнери, якщо є такі пропозиції, то щоб подали нам їх.

Так, тоді переходимо до голосування. Хто за відповідне рішення?

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович. Волинець Михайло Якович.

Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Камельчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Козир Сергій В'ячеславович.

КОЗИР С.В. Козир – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович. Костюх Анатолій Вячеславович. Десь в дорозі був, казав, може, потім вийде на зв'язок.

Красов Олексій Ігорович.

КРАСОВ О.І. Красов – за.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Костюх Анатолій Вячеславович теж на зв'язку?

КОСТЮХ А.В. За, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Є, прийнято.

Кучеренко Олексій Юрійович.

КОСТЮХ А.В. Так, я – за.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Враховуючи дуже конструктивний характер нашої дискусії, я – за, фракція, ви розумієте, там буде непросто. Але я гарантую, що все зроблю для конструктивності подальшого процесу доопрацювання на друге читання. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. За. Спасибі.

Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Мулик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. Нагорняк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Хлапук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович.

ЮРЧЕНКО О.М. Юрченко – підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

21 – за, 21 – за. Рішення прийнято. Дякую.

Тоді доопрацьовуємо, 116-а в нас є, як ми домовлялися і даліше, сподіваємось, проголосуємо і будемо отримувати правки до другого читання. Дякую.

Наступне питання порядку денного. Давайте його все-таки розглянемо. Можливо, це Програма дій уряду.

_____. Давайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, можемо. А решту питань можемо тоді перенести на якісь наступні. Давайте, Програма дій уряду. Значить, голосування нам непотрібні там?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Не потрібні.

_____. Будемо рекомендувати головному комітету створити, чи просто до відома тоді візьмемо?

ГРИБ В.О. До відома. Що ми будемо схвалювати, оту Програму уряду? Її не можна схвалювати.

_____. ... розписані, ми не головні. Рекомендую головному комітету внести на розгляд Верховної Ради для прийняття, чи схвалити і так далі.

ГРИБ В.О. Я думаю, до відома.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, до відома.

_____. А можливо, звіт і цю ратифікацію, якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можемо зараз поки є, давайте ми проголосуємо дві ратифікації.

_____. Ратифікацію і звіт про роботу комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ратифікацію і звіт, бо це технічне питання. Це особливо звіт. Але давайте одним голосуванням, щоб розірвати договори по СНД, які є, щоб їх розірвати. Давайте. Вікторія Олександрівна, дві хвилини буквально, навіть одна. З вас починаємо.

Хто за те, щоб підтримати, схвалити звіт про роботу комітету і схвалити проєкт, урядовий проєкт Закону про припинення дії, вихід та денонсацію міжнародних договорів України, укладених Урядом України з урядами РФ, Республіки Білорусь та в рамках Співдружності Незалежних Держав (номер 0389).

Ставлю ці два питання одним голосуванням.

Хто – за?

Бондар Михайло Леонтійович. Бондар Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович.

Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна

ГРИБ В.О. Утрималась.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утрималась. Краще вийдіть. Сказали б, вийшли зразу. Нам би, кворум, легше було.

Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович. Камельчук Юрій Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович. Кіт Андрій Богданович.

КІТ О.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег, напишіть може, в чат.

За. Є.

Козир Сергій В'ячеславович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нам треба 10 голосів хоча би.

Козир – за?

КОЗИР С.В. Козир – за. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Козир – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. Костюх – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх – за. Є.

Красов Олексій Ігорович.

КОСТЮХ А.В. Костюх – за.

КРАСОВ О.І. Красов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов – за.

Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Мулик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. Нагорняк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

Совсун Інна Романівна. Совсун Інна Романівна.

Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Хлапук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю. А. Шаповалов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. Юнаков – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І Юрченко Олександр Миколайович.

ЮРЧЕНКО О.М. Давно вже треба було розривати ці есендешні різні договори...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ти ж не давив, не тиснув, от воно і затягнулося.

ЮРЧЕНКО О.М. Я подавав законопроект щодо звернення....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Миколайович, за?

ЮРЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Є.

16 – за. І пишемо від нас наполегливе прохання Кабміну, тут вже Кабмін подав Погоджувальній раді, щоб внесли це в питання порядок денний. Від мене окремий лист з наполегливим проханням, щоб ми це... Так, що ми це, підписуємо двоє, я і Олександр Миколайович Юрченко, двоє, лист пишемо на Стефанчука.

ЮРЧЕНКО О.М. Дякую, Андрій Михайлович, обов'язково підпишу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

З голосування у нас получається...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. То по програмі ми не голосуємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. По програмі не будемо голосувати.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Просто ми зараз питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Питання у нас є від міністерств двох наші представники. Ви готові програму представити, сказати по програмі в цій частині, яка стосується наших предметів відання?

ФЕСИК К.О. Так, готові, можемо доповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Давайте, починайте ви, по 3 хвилини, якщо можна, основні моменти, а потім далі питання/відповідь, ми уточнимо те, що нам потрібно.

ФЕСИК К.О. Так, я дуже коротенько, основне, що у фокусі нашої уваги, я думаю, що всі народні депутати добре знають, – це реалізація планів стійкості і відповідно стале проходження осінньо-зимового періоду. Другий блок питань, – це тарифна політика, це проблеми, пов'язані з ПСО, як Олексій Юрійович казав, і проблеми пов'язані з РВТ. Зараз ми напрацьовуємо дорожню карту, велика кількість рішень, які потрібно прийняти. Це щодо РВТ накопичені питання за останні 5 років, велика кількість стейкхолдерів, дуже складне питання, але, яке в кінці кінців зайде у Верховну Раду. Ми окремо індивідуально з кожним стейкхолдером працюємо і з представниками вашого комітету також. Тому всі рішення, які будуть напрацьовуватися, вони однозначно будуть узгоджуватися з вами.

Повернуся до першого питання, це реалізація планів стійкості. Знаю, що створена ТСК у Верховній Раді, а також робоча група з представників вашого комітету, будемо максимально з ними взаємодіяти, доповідати про всі операційні моменти, які відбуваються.

Сьогодні під головуванням Сергія Федоровича Корецького відбулося чергове засідання координаційного штабу, де пройшло заслуховування і пройшлися по всім проблемних моментах по реалізації. Якщо будуть уточнення, можу сказати, а якщо ні, я не думаю, що треба всю інформацію назагал видавати. А також сьогодні були погоджені плани стійкості операторів критичної інфраструктури, це там з важливої операційної діяльності.

В цілому наше міністерство і там я особисто, приділяємо цьому велику увагу, і я думаю, що незважаючи там на деяку наявну критику...*(Не чути)* найбільше підготував...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це щось у нас зі зв'язком, я думаю.

ФЕСИК К.О. Які пов'язані з ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поганий зв'язок. Дивіться, дуже поганий зв'язок. І в мене прохання, може все-таки перенесемо? Бо важко чути, або повторіть. Давайте...

ФЕСИК К.О. Мене не було чутно? Всю доповідь мою не було чутно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, вас не було чутно.

ФЕСИК К.О. Всю доповідь не було чутно, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну я думаю, що десь половину, другу частину.

ФЕСИК К.О. Десь половину? Добре.

Два основні напрямки роботи нашого міністерства, які відповідно відображені в операційних цілях.

Перше – це реалізація планів стійкості та проходження осінньо-зимового періоду.

Знаємо, що створені у Верховній Раді, по-перше, ТСК по реалізації планів стійкості, а також на базі вашого комітету створена відповідна робоча група, будемо активно взаємодіяти. Сьогодні пройшов координаційний штаб черговий під головуванням Прем'єр-міністра, де розглянули всі оперативні задачі, а також були затверджені плани стійкості операторів критичної інфраструктури.

Можу, я думаю, що зачитувати і розказувати окремо по чотири напрямки реалізації планів стійкості нема сенсу. Ми відповідаємо за координацію, за, скажімо так, забезпечення відповідними змінами оперативно нормативно-правових актів для того, щоб воно рухалося в першу чергу в 393 Постанову, а також за координацію ресурсним забезпеченням реалізації планів стійкості.

Зараз я хочу подякувати народним депутатам, що виділено 40 мільярдів. Вони вже майже всі розподілені і 35,2 вже два тижні тому були на рахунках відповідних виконавців. Тому сталість реалізації цих планів забезпечена.

Щодо другого напрямку – це тарифна політика, це вирішення двох основних кейсів, ми про це в індивідуальному порядку з багатьма представниками вашого комітету спілкувалися. Це, по-перше, робота над розв'язанням проблеми РВТ, яка стосується багатьох стейкхолдерів, це і місцевої влади, і Нафтогазу, і всіх операторів ТКЕ. Ми маємо напрацьовану дорожню карту, яка направлена на Кабмін, це був наш обов'язок її направити. Звісно, вона під час реалізації буде отримувати значні зміни, оскільки там є значний конфлікт інтересів між всіма стейкхолдерами. І в кінці кінців відповідне рішення про скасування мораторію прийматиме Верховна Рада. І ми однозначно в індивідуальному порядку відпрацьовуємо з усіма народними депутатами, і будемо в комітеті представляти наші напрацювання, вони вже також наявні.

Також працюємо окремо з ПСО. Якщо з ним, ну, який стосується саме тих напрямків, які пов'язані із сферою житлово-комунальних послуг. Це головні два напрямки нашої роботи: тобто проходження зими, плани стійкості і тарифна політика.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую. Давайте зразу...

ФЕСИК К.О. Якщо є запитання, готовий відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, пане Анатолій, може, чи... Давайте запитання, щоб, по цій темі, да, вже закрити цю тему. Да, прошу, в кого є питання? Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Пане Кирил, дякую. Я стисло, я не думаю, що ми там в залі... В залі ж голосується програма, да, наскільки я розумію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо зал вирішить дати мандат...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Все рівно воно ж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мандат на рік,.. то має голосувати.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да, я... Ну, це буде політичне питання, тут на комітеті ми зараз давайте фахово максимально, тим більше, що ми не голосуємо.

Дивіться, я там почув вас. І перше. В незалежності від того, як там «Батьківщина» буде голосувати, ви знаєте, ми з вами спілкуємося, що гарантую вам максимально конструктивну там співпрацю. По планах стійкості, з одного боку ми вже робочу групу... ми вам запити спрямували разом з Сергієм Козирем, але на вас зараз піде і від ТСК. Ми спробуємо вас не перевантажити, бо я сам як колишній урядовець розумію, коли там з різних боків там іде...

Але дивіться, що мене вже турбує: з різних регіонів починають виходити, телефонувати, одразу можу сказати, тут таємниць немає, і Херсон, і Охтирка, та практично всі. Розумієте, і там все не зовсім так, як воно лунає на штабах, м'яко кажучи, розумієте, в першу чергу по теплу, по ТЕЦ, по ТКЕ. Вони бояться і вони розуміють, там не все так, як на штабах. Тому ми на це звернемо вашу увагу в рамках вашої компетенції. В першу чергу.

Друге. Нам треба обов'язково... Я розумію, що ваша програма вона зараз оперативно-тактична, в першу чергу спрямована на ці плани стійкості, на зиму. Мабуть, ви правильно все робите, але давайте все-таки, маючи час, щоб ми поговорили про стратегічні речі, вони в нас зараз вилізуть по Закону

про НКРЕКП стосовно регулювання води і тепла. Розумієте, нам з вами і з Регулятором треба віддискутувати із зацікавленням.

Андрій Михайлович, я думаю, це під вашим головуванням. Зрозумійте, це не просте питання, тут треба подумати, кого ще запросити. Зрозуміло, що оємесів треба запросити, тепловиків, водяників, але зрозуміти там цей комплекс проблем, який відбувається.

Чому мене це турбує вкрай? Тарифна методологія, вона і по воді, і по теплу застаріла, бо вона ще... там 25 років цієї постанові про тарифи. І я вам гарантую сьогодні, що коли ОМС може поррахувати тариф на тепло вдвічі, він може 2 тисячі гривень за гігакалорію, а може 4 поррахувати, так само і на воду. І цей люфт, зрозуміло, що він потім лягає або на споживача, або на різницю в тарифах та субсидії, або і на те, і на друге, і на третє. І це питання, яке дуже турбує, і давайте його педалювати.

ПСО, я не знаю, хто там у вас, вибачте, РВТ, я так розумію, ви крайній урядом визначені? Але у нас в законі завдяки, Андрію Михайловичу, вашій фракції у нас уряд визначено, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Двохмісячний строк спливає.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Двохмісячний, який вже, по-моєму, здається, сплив.

Ну, тому все рівно, готуйтеся...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від дати підписання. Олег, перевірте!..*(Не чути)* це двохмісячний строк.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я думаю, вже сплив він.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розробити програму вирішення проблеми з...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дорожню карту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Різниця в тарифах, це борги.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Давайте все ж таки їх заслухаємо. Я не знаю, чи спроможні вони вирішити її так одномоментно, але категорично неприпустима ситуація, яка була з арештами рахунків, з цими пенями, з виконавчою службою, які просто, на рівному місці хлопці заробили грошей. Розумієте?

І зразу нехай Міненергетики почує, мене особисто дуже цікавить питання реструктуризації, НАК «Нафтогаз» там реструктуризував в Дніпрі зараз мільярд, до того в Києві мільярд боргу. Це ваші гроші, ну Нафтогазу, да? І мені дуже цікаво, а там однакова політика у нас іде до всіх: Харків, Київ, Дніпро, особливо крупняк цей, Одеса і так далі, і тому подібне.

І я закінчую вже, пане Кириле. Я вас дуже прошу, є житлова сфера для нас, комітету нашого, там ключове, щоби ми все ж таки розуміли, як там буде оця енергоефективність, термомодернізація цих будинків, рано чи пізно. Бо я тут подивився, ви збираєтеся відновлення житла, відновлення пошкодженого, робити за рахунок Фонду енергоефективності. Ну, розумієте, я зрозумів, що я вже нічого не розумію. От читаю. 4.7. Забезпечити відновлення зруйнованого та пошкодженого житлового фонду через Фонд енергоефективності. А там гроші, ну, як вони, з'являться і чи з'являться взагалі?

Тобто до чого я веду? Питань дуже багато, ми вам все ж таки в законах завдання дали, ви вникайте. І я думаю, що ми вийдемо на те, щоб окремо поговорити з міністерством, з паном Кирилом, з міністром обов'язково, щоб він різкість навів, щоби по цьому сектору там поговорити. Ну, от таке моє побажання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Прошу.

ФЕСИК К.О. Можна коротенький коментар?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте.

ФЕСИК К.О. Да, я розумію, що вже час трохи підтискає.

Олексію Юрійовичу, я хочу прокоментувати, що ми дорожню карту вже направили. І там, якщо їх там поділити на три блоки, то цей блок, який ви сказали, арешти рахунків, типу, мирова угода і цей кейс, пов'язаний з Дніпром, і для того, щоб прибрати пеню і всі необґрунтовані нарахування, які під собою не мають економічно обґрунтованих параметрів, ми над цим працюємо і намагаємося знайти компромісне рішення. Тому, що тут кожний стейкхолдер по-своєму впирається в ту чи іншу позицію: і ОМС, і ТКЕ, і Нафтогаз. І нам треба тут збалансувати інтереси усіх, і щоб ми в кінці кінців прийняли таке рішення, яке насправді зупинить цю наростаючу лавину, яка є. Тому що станом на сьогодні верифіковано 85 мільйонів гривень боргів, а на наступний квартал по наших розрахунках вже буде 92. Але це, про що ви сказали, це насправді пункт номер один, який ми хочемо вирішити от. Але в цілому будемо індивідуально це відпрацьовувати, щоб на комітет воно заходило в такій редакції, яка буде зрозуміла для всіх народних депутатів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для всіх і в комітеті, і в залі, бажано так, щоб ми тут більше...*(Не чути)* розуміти і краще вас, а лише таке, щоб і зал теж підтримував, теж дуже важливо. Може, по відео... Олександр Миколайович?

ЮРЧЕНКО О.М. До Кирила Олександровича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Олександр Миколайовичу, у вас питання коротко чи не коротко, ви по відео.

ЮРЧЕНКО О.М. Андрій Михайлович, у мене питання мало бути в «Різному». Але я хотів скористатися моментом, що пан Кирило нас слухає, і задати питання, можливо, він знає відповідь на нього. Дивіться, зіткнулися з такою проблемою, вона трохи не до плану стійкості, але так само є важливою, на ній ґрунтується наша подальша боротьба загалом українського народу і виховання майбутніх поколінь. Ви, мабуть, знаєте, Андрій Михайлович, у нашому районі в Голосіївському знаходиться Довженко-Центр і в них знаходиться велика дуже бібліотека кінострічок українських. Ми розуміємо, що зима може бути тяжкою, вони не підключені і вони шукають десь генератор на 100 кіловат. Як нам їм допомогти, чи можемо ми це, чи в наших це силах? Але питання насправді є важливим. Це збереження цих кіноплівок, які передають нашу культурну спадщину, українську ідентичність і, можливо, будуть допомагати нам у вихованні майбутніх поколінь. Бо ми розуміємо, що війна ще не закінчилася, нам треба об'єднатися на українській ідентичності. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А вони у підзвітності кого? Міністерства культури чи кого саме?

ЮРЧЕНКО О.М. Так, Міністерство культури вони, Андрій Михайлович. От я підняв на нашому комітеті, вони і до мене звернулися, як і Голосіївський район, так, як і наш комітет, якщо... ну, просять шукати... Ну, як знайти? Все ж таки це великі кошти. І як ми можемо допомогти? Генератор на 100 кіловат.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Треба подумати. Треба подумати. Все.

Дивіться, ідея зафіксована, з ходу нічого... з ходу щось сказати важко, але треба подумати, може, щось і придумаємо.

ЮРЧЕНКО О.М. Плюс. Дякую, Андрій Михайлович. Дякую, пане Кириле.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Кирило Олександрович. Максим Хлапук.

Дуже радий почути, що ви одразу почали з РВТ, тому що попереднє керівництво міністерства про РВТ взагалі нічого не знало, для них це була terra incognita. Але, на жаль, для себе вони виявили, що це одна з найбільших і нерозв'язаних проблем. За попередню каденцію вашим попередникам, на жаль, не вдалося це вирішити.

В комітеті дуже добре знають цю проблематику, звертайтеся. Справді подивіться, у вас вже спливає термін доручення комітету підготувати план дій стосовно врегулювання цих питань. Ви сказали, що є певна дорожня карта, яку ви надіслали. Чи на Кабмін? На Кабмін. Надішліть, будь ласка...

ФЕСИК К.О. На Кабмін, так.

ХЛАПУК М.М. ... на комітет. Я думаю, це буде нам цікаво ознайомитися, подивитися, які кроки ви пропонуєте.

І точно можна буде знайти різні способи зменшення цієї суми різниці в тарифах, зокрема і перерахунку тих сум, які були нараховані комісією... комісіями. І, можливо, тут і на комітетському майданчику можна буде посадити усіх стейкхолдерів для того, щоби вирішити банальне питання: знайти гроші, хоча це, не знаю, наскільки це можливо. Успіхів вам. Дякую.

ФЕСИК К.О. Можна дві коротенькі тези? Дякую, що теж приділяєте цьому увагу. Тому насправді будь-яка розмова про підготовку до зими з будь-яким регіоном переходить до розмови проблем з РВТ, я думаю, що ви це розумієте, теж хто спілкується на своїх округах.

Сьогодні має бути урядове доручення до нашого міністерства, щоб ми розробили рішення щодо аудиту всіх цих цифр, які були нараховані з 2021 року комісіями. Як на мене, це досить доречне рішення, тому що наскільки ці 85 мільярдів, там вони обґрунтовані, наскільки правильно вони пораховані. Тобто ми на рівні підзаконних нормативно-правових актів також робимо ряд рішень, пов'язаних з тим, щоби під час розрахунку в цілому комунальних послуг, в тому числі минулого тижня на урядовому комітеті пройшов документ, який має зайти на Кабмін, щодо зменшення відсотку втрат до 13 відсотків під час розрахунку тарифів, що теж стимулює всіх виробників. Тобто це все між собою пов'язано, дорожню карту ми обов'язково направимо. Я, на жаль, розумію, що відсотків 70 пунктів там так чи інакше не будуть реалізовані. Але я пропоную також перейти, перед тим направляти до вас якісь документи, я знайду ваш номер, зв'яжемося і ще індивідуально поспілкуємося, щоб розуміти, якщо ця тема вам цікава, тому що мені особисто, вона дуже цікава.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу, пан Анатолій, Міністерство енергетики.

КУЦЕВОЛ А.А. Дякую дуже.

Я намагатимусь коротко. Наша головна мета в межах програми діяльності уряду – це забезпечити енергетичну безпеку і стійкість шляхом відновлення і захисту енергетичної інфраструктури, розвитку сучасної генерації, інтеграції до внутрішнього ринку та залучення міжнародної підтримки.

Загалом ми розподілили все на п'ять операційних цілей. І перша, безумовно, є, – це відновлення та захист енергетичної інфраструктури, в межах якої нашою метою є безпосередньо ремонтна програма на 2026-2027 роки, інженерно-технічний захист об'єктів критичної інфраструктури паливно-енергетичного комплексу, розвиток розподіленої генерації і

відповідно створити умови для потужності розвитку відновлювальної енергетики загалом і низьковуглецевих генеруючих потужностей.

Друга мета – це енергетична безпека і цифрова трансформація, в межах якої ми підходимо до цього питання з точки зору забезпечення стратегічних запасів природного газу.

Друге – це функціонування системи мінімальних запасів нафти і нафтопродуктів.

Третє – це нарощення власного видобутку природного газу.

Ну, і четверте – це безумовно функціонування програмного забезпечення щодо єдиної електронної системи репортингу мінімальних запасів нафти і нафтопродуктів.

Є два додаткових елементи в межах цього блоку. Це і автоматизовані системи збору і аналізу даних у паливно-енергетичному комплексі, так званий Sky Energy, як ініціатива, яку ми просуваємо. І відповідно Єдина аналітична платформа житлово-комунальних послуг в сфері забезпечення конкурентних ринків і доступу до послуг для громадян. Цей проєкт згодом буде названий МОЇ.

Третя мета: це розвиток конкурентних ринків електроенергії та природного газу, реформування вугільної галузі та інтеграції до внутрішнього ринку Європейського Союзу. Тут ключовими є аж шість завдань, які ми для себе бачимо.

Це забезпечення підготовки до інтеграції ринків електроенергії та природного газу до внутрішнього ринку Європейського Союзу.

Забезпечити дотримання вимог щодо незалежності операторів системи передач електроенергії та газотранспортної системи відповідно до законодавства та вимог Європейського Союзу. Це мета на 26-27-мі роки. Запровадити ринок довгострокових договорів на електричну енергію.

Забезпечити прозорість та конкурентність продажу електроенергії газу та державними підприємствами і відповідно забезпечити стале функціонування державних підприємств вугільної галузі і реформувати та

забезпечити комплексне вирішення проблемних питань підприємств вугільної галузі.

Четверта мета, це четверта операційна ціль – це розвиток атомної енергетики та забезпечення ядерної та радіаційної безпеки. Безумовно, ділиться вона на два глобальні блоки: це удосконалити державну політику у сфері ядерної радіаційної безпеки, а друге – це забезпечити безпечну експлуатацію та вивести із експлуатації ядерні об'єкти в разі потреби. І продовжити підготовку проєктів нової атомної генерації у рамках стратегії відновлення.

І п'ята, загальна наша мета, яку ми поставили собі за ціль – це забезпечення міжнародної підтримки та інвестицій для відновлення енергетичного сектору. Глобальні блоки залучення фінансово-технічної гуманітарної допомоги, забезпечити координацію співробітництва з нашими міжнародними партнерами, наша мета як мінімум є критерії, які ми очікуємо, щонайменше додаткові 500 мільйонів євро на Фонд підтримки енергетики, 400 мільйонів на закупівлю газу, вирішення питання боргів на балансуючому ринку як мінімум на 600 мільйонів євро. Також питання фізичного захисту об'єктів, щонайменше на 0,9 мільярда... *(Не чути)* у нас є, безумовно, деталізовані завдання в межах кожного з цих пріоритетів, які, безумовно, стануть доступними для всіх народних депутатів.

Готові до їх обговорення в індивідуальному прядку, або загалом в межах обговорення всієї програми. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Прошу, Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Оперативно, але тим не менше прошу послухати і колег теж. Перше. Вчора і Андрій Михайлович, і я, і там цілий ряд депутатів ми були у відрядженні в одному з міст. Важливий там проєкт, важлива там ситуація і все. І от на зворотному шляху, сподіваюсь, що і

колеги подивилися, я вкотре, в перше, мабуть побачив наслідок, от що відбувається, коли в керівників немає сміливості сказати найвищому керівництву країни, що робляться дурниці. Ми там проїжджали один дуже потужний об'єкт, підстанцію таку велику дуже значну, і от там поруч з цим об'єктом гора така бетонна, бетонна величезна конструкція. Ви розумієте, це третій рівень, який почали будувати, який ніколи не буде завершений, але в який залили мільярди гривень. І воно ніколи, ви розумієте, це все оте, це зразок того, що всім треба пам'ятати, яка ціна дурниць. Це не просто гроші, це ж ви розумієте, що це біда величезна для інфраструктури, і люди без світла, і так далі і тому подібне. Це просто...

Я розумію, що це більше треба міністру вашому і всім іншим казати, але я дуже закликаю, і про це, до речі, Андрій Михайлович місяць тому, десь півтора на комітеті казав, коли зрозуміли цю ситуацію. У свій час, коли робилася дурниця, ніхто не знайшов сміливості сказати на найвищому рівні, що це дурниця і що її робити не можна. Це просто порада всім, хто зараз слухає.

Тепер друге, по вашій програмі. Я не побачив там нічого у вас про ПСО ваше. Я вважаю і ніколи, це однозначно, я переконаний, і це у звіті ТСК відображено, той механізм ПСО, який сьогодні застосовується, він тупиковий, він абсолютно от неправильний і він нічого корисного для енергетики не робить. Він тільки поглиблює і боргову яму на енергоринку, і погіршує ситуацію для суб'єктів, в тому числі і для Енергоатому, для ГарПок от для всіх без виключення, для споживачів, і незрозуміло, з яких джерел все це буде гаситися. Або з іншого боку зрозуміло: як завжди з тарифу.

Я у вас про цей механізм ПСО не бачу нічого. Тобто ви вважаєте, що це чудовий механізм ПСО, ви помиляєтесь дуже серйозно і міністр теж. Це перше.

Тепер друге. Підготовка інтеграції, робіть собі свою інтеграцію ринків електроенергії. Побачимо, як там життя покаже, як воно буде насправді. Скажіть мені, будь ласка, от ви пишете: забезпечення дотримання вимог

щодо незалежності операторів системи передач електроенергії та ГТС. Та ми ж немов би давно забезпечили: наглядові ради створені, керівники призначені, що в Укренерго, що в ОГТСУ працюють. Що ви маєте на увазі, що там забезпечити дотримання вимог, навіщо ви цей пункт пишете? А я задаю інше питання: скажіть, будь ласка, а чого ви не пишете про забезпечення незалежності дуже такої незрозумілої структури під назвою ГРМУ України, яка об'єднує 90 відсотків всіх облгазів, газорозподільчих компаній і яка є дочкою сьогодні, дочірньою структурою Нафтогазу?

А в якійсь із євродиректив взагалі прописано, що така конструкція може існувати. Нафтогаз, сховища, облгази, чого ще там не вистачає? Вибачте, ви різкість якось наводьте на Нафтогаз так само, я розумію, що він у сфері компетенції Мінекономіки, але повірте, це дуже серйозно впливає, ви самі розумієте, що все рівно за енергетичну і газову безпеку ви відповідаєте. Це друге зауваження.

І третє. Я особисто дуже радий, що Міненерго вчергове, вкотре нам гарантує, що воно реформує та забезпечить комплексне вирішення вугільних підприємств і стале функціонування державних підприємств вугільної галузі. У мене просте, примітивне питання, скажіть, будь ласка, на енергоринку ціна дуже-дуже хороша, для того, щоб забезпечити паливну складову для енергокомпаній. Звідки можуть братися до цих пір не розрахунки з вугільними підприємствами, якщо ціна на електрику така? Як це відбувається, що там відбувається у вас і як це можна взагалі терпіти?

Тому, вибачте, у нас скепсис, по відношенню до цих пунктів вашої програми, бо ми бачимо і я бачу, що першопричини якось ви не відкрили всього цього. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Анатолій, прошу. Олега відключіть поки що.

КУЦЕВОЛ А.А. Дуже дякую. Дякую за коментарі.

Занотував. Будемо вдячні, якщо підсвітите питання, про який саме, як це йшло в першому пункті, для того, щоб перевірити стан добудови об'єкту і зрозуміти складність цього питання. Я прокоментую декілька наступних блоків.

Перше питання – по ПСО. Нашим зобов'язанням перед Європейським Союзом і Міжнародним валютним фондом є прийняття дорожньої карти лібералізації ринків. Ми вкладаємо питання ПСО в цю дорожню карту лібералізації ринків, яка так само в межах нашого сьогодні, я сподіваюся, буде рішення уряду про відповідну міжвідомчу робочу групу, в межах якої буде обговорюватися майбутнє рішення, як і яким чином, і в який період має бути скасоване ПСО або зміни. Це перше.

Друге: стосується вимог сертифікацій. Дуже дякую вам за розуміння, що у нас вже є реформовані державні енергетичні компанії, які мають наглядові ради. У нас є єдина проблема зараз глобальна – це ОГТСУ. Нам треба зробити вивід генерації з ОГТСУ відповідно до вимог Європейського Співтовариства. Це ми маємо зробити до 1 січня 27-го року. Тому ми будемо звертатися до комітету і до членів комітету. Ми раніше обговорювали це питання з Андрієм Жупанином. Це три законопроекти. Один законопроект про вивід, другий законопроект про внесення змін до Закону «Про публічні закупівлі», і третій – зміни до Податкового кодексу, які необхідні для реалізації цього питання.

Що стосується ГРМ України, то дякую, ми звернемо увагу і як по сфері відповідальності проговоримо з НАК «Нафтогазом» і з Мінекономіки. І п'яте питання по вугільних підприємствах. Занотовано. У нас доволі зрозумілий підхід, бажання зміни на ринку, виведення всіх неприбуткових підприємств у Фонд державного майна і майбутньої приватизації.

Що стосується вартості енергоносіїв, то також дякую, врахуємо це питання в загальному дискурсі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене одне, не те що питання, як би коментар. Хочу звернути увагу представників двох міністерств профільних і особливо донести цю інформацію до Дениса Анатолійовича, тому що він все-таки Перший віцепрем'єр-міністр. У нас був закон, який два місяці давав на підготовку плану, підготовку плану. Звучало так: Кабінету Міністрів України у двомісячний строк, двомісячний строк з дня набрання чинностей цим законом розробити та затвердити заходи, спрямовані на врегулювання заборгованостей теплопостачальних, теплогенеруючих та теплотранспортуючих організацій, що виникли внаслідок різниці в тарифах на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії з дня запровадження воєнного стану в Україні.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Закон про ІТП, про індивідуальні... Про сталий розвиток підприємств теплоенергетики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Ось дивіться, двомісячний термін закінчується 26 вересня, 26 вересня. Ще є до нього час. У мене прохання не проігнорувати цю норму закону. Може бути якийсь план, де в нього будуть якісь конкретні кроки, а будуть якісь візії, як це можна вирішити, де будуть якісь дієві речі, а будуть якісь плани чи твердження про наміри. Тобто вони мають таку менш пряму, конкретну дію, якщо це будуть якісь твердження про наміри. Але підготувати якийсь документ і його представити, затвердити, представити, тому що це є норма закону, ну, а закони ми всі повинні виконувати.

Ось такий у мене коментар, питання і прохання до вас.

КУЦЕВОЛ А.А. Андрій Михайлович, можна відповісти?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

КУЦЕВОЛ А.А. Ми в п'ятницю минулу направили офіційно на Кабмін дорожню карту. І хочу зазначити, що дорожня карта ця була напрацьована не у мене особисто в кабінету, а вона була напрацьована на підставі декількох офіційних круглих столів з усіма стейкхолдерами, це і всі офіційно зареєстровані асоціації місцевого самоврядування, і Нафтогаз, і Мінфін, і Мінекономіки.

Наступний рівень – це була презентація його вам і обговорення відповідно з народними депутатами. Там близько 12 пунктів, які направлені на фактично три елементи. Перше – це робота з існуючою заборгованістю. Друге – це пошук фінансового ресурсу для перекриття і погашення цієї різниці в тарифах, яка є.

Третє – це врегулювання чи порядок дій для того, щоб цей гордіїв вузол розрубати, щоб не накопичувалась заборгованість. Там близько 12 пунктів, вони всі досить живі, там ніякої демагогії немає. Просто проблема в тому, що кожна в тій чи іншій мірі зачіпає інтереси там інших сильних стейкхолдерів. Тут не так просто це буде провести через відповідно або Кабмін, або через Верховну Раду, але така дорожня карта напрацьована, ми про цю вимогу знаємо...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Андрій, а хто проводив нараду? Хто нараду проводив, якого рівня чиновник?

КУЦЕВОЛ А.А. Я на своєму рівні її проводив.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. При всій повазі до вас, почуйте мене, будь ласка, це питання найвищого рівня.

КУЦЕВОЛ А.А. Так-так.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Воно, ви ж правильно абсолютно кажете, воно як тільки там торкається Нафтогазу і бюджету, ну ви розумієте, якого рівня питання.

КУЦЕВОЛ А.А. Згодний з вами абсолютно. Я розумію, що після направлення цієї дорожньої карти воно має перейти на рівень Кабінету Міністрів. Така послідовність, як ми зрозуміли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться. Зрозумійте правильно, ми спеціально, я відстоював позицію, щоб там не давати вам якусь дуже таку пряму директиву, а план дій – це таке трошки розмите, трошки поняття широкіше ось. Тому те, що ви готуєте, це все добре. Але з того, що я чую, це всім все виплатять, всім все погасити. Я не впевнений, що у бюджеті будуть гроші це зробити. Прохання виконати норму закону, підготувати і прийняти щось реалістичне. Якщо ви вважаєте, що оте, що ви озвучили, можна прийняти до 26 вересня, прекрасно, я вам лише потисну руку і подякую. А якщо ні, то зробіть якийсь документ, який хоча б давав би візію, що робити, як цю проблему можна потрошки вирішувати. Згідно закону це має бути зроблено до 26 вересня, це вже я просто переповідаю вам норму закону, це я вам не від себе кажу, я вам просто переповідаю, що говорить закон. Тому прохання: почитати закон і щоб ми всі виконували закон.

До Міністерства енергетики теж прохання: донести Денису Анатолійовичу і Сергію Федоровичу, якщо у вас є можливість теж донесіть, є така норма закону. От парламент її вже проголосував і це вже на сьогоднішній день закон. Дякую.

Добре, якщо більше немає питань, то тоді всім дякую. Засідання комітету оголошую закритим.